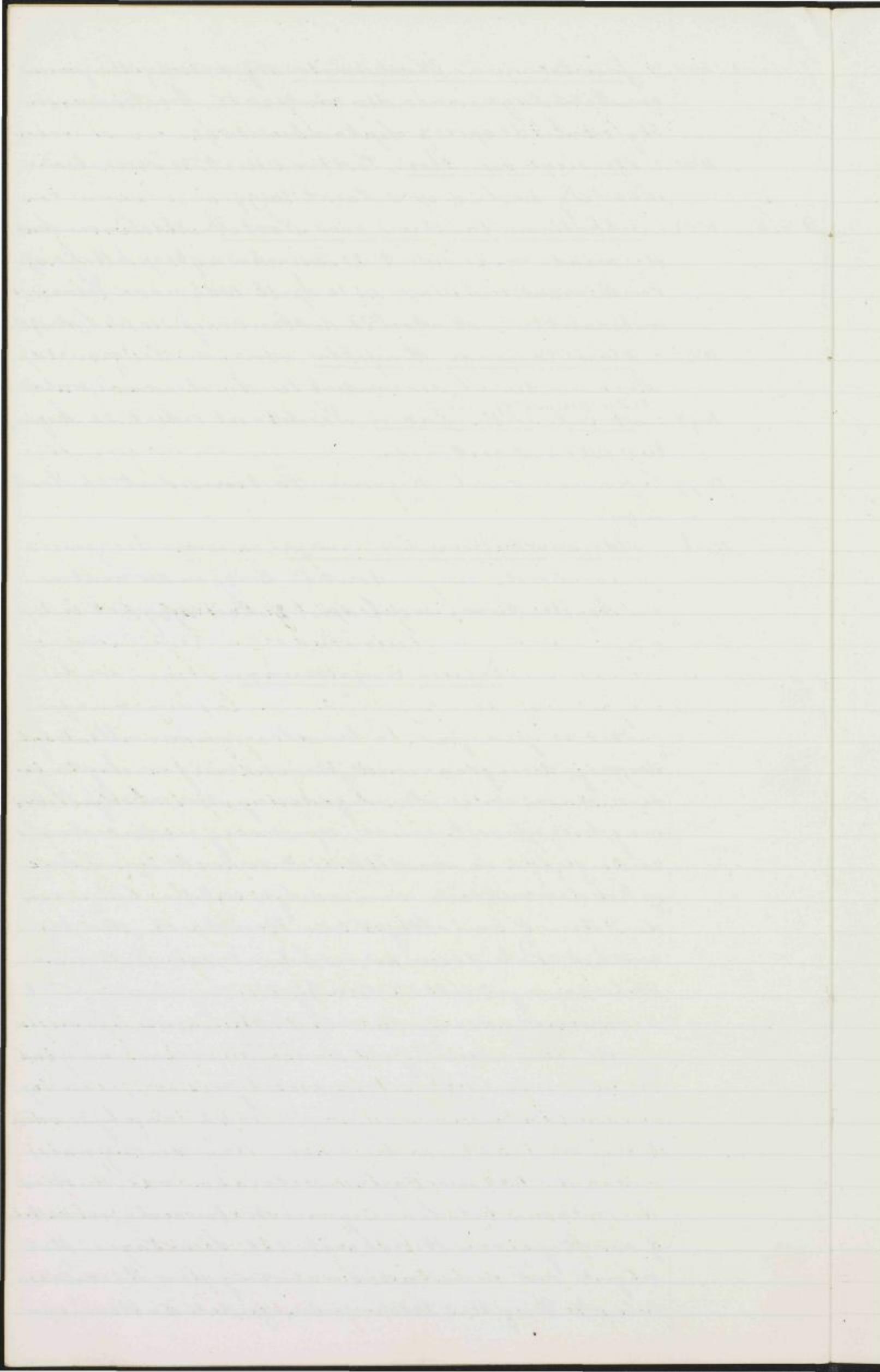

- 7 Sept. 1881 Jan Coenraad Nachenius, Hij woonde des zomers op Middelwijk, maar des winters te Amsterdam. Hij overleed op 27 September 1892.
- 1881 Henricus van Peer, Pastoor sedert 31 December 1880. Hij overleed op 8 Maart 1899.
- 2 Febr. 1883 Sebastiaan Lambier van Nooten, Notaris van Soest. Hij woonde reeds sedert 22 December 1876 op het Lange Eind, maar verhuisde op 30 April 1884 naar Baarn, en bedankte eerst als Lid der Commissie op 24 Sept. 1906.
- 1892 Floris Coenraad Muysken, wonende des zomers op Bosch en Heuvel, des winters te Amsterdam; overleden 21 Dec. 1910.^{o.a. Mr. Jan Pieter Brians}
- 1893 Daniel Pieter Brians, Predikant sedert 20 Augustus 1893; Secretaris.
- 1899 Johann Paul Reymer, Pastoor sedert 24 Maart 1899.
- 1906 Adrianus Willem Beckerinkh, wonende des zomers op Eikenhorst (vroeger Horst en Berg), en des winters in Amsterdam; overleden 2 Mei 1907.

Eerste vergadering

Het is geenszins de bedoeling om van alle volgen, de vergaderingen, naartijdsorde, eenig verslag te geven, maar de eerste vergadering, die van 6 Juli 1888, mag hierop wel een uitzondering maken. Zoals reeds gezegd is, rond ik niet vermeld maar deze gehouden werd, doch vermoedelijk wel ten huize van den Heer G. van Steyn van Stensbroek, die tegenover het Paleis woonde, en Schout van Soest was.

Wel is aangegeven dat bij die vergadering niet tegenwoordig was de Heer F. P. Offerman, als op reis zijnde, maar door hij ook de vergaderingen van 9 en 15 Juli, 20 en 27 Augustus, niet bijwoonde, maar op die laatste werd medegedeeld dat hij dagelijks werd terug verwacht. In die eerste vergadering werd, nadat de Heer Du Caylar vertrokken was, de Heer A. Heitman tot Penningmeester benoemd, en de Heer G. van Steyn van Stensbroek tot Secretaris. Het schijnt dat men in den aanvang den Heer Directeur als Voorzitter beschouwde, zoodat de Heer van

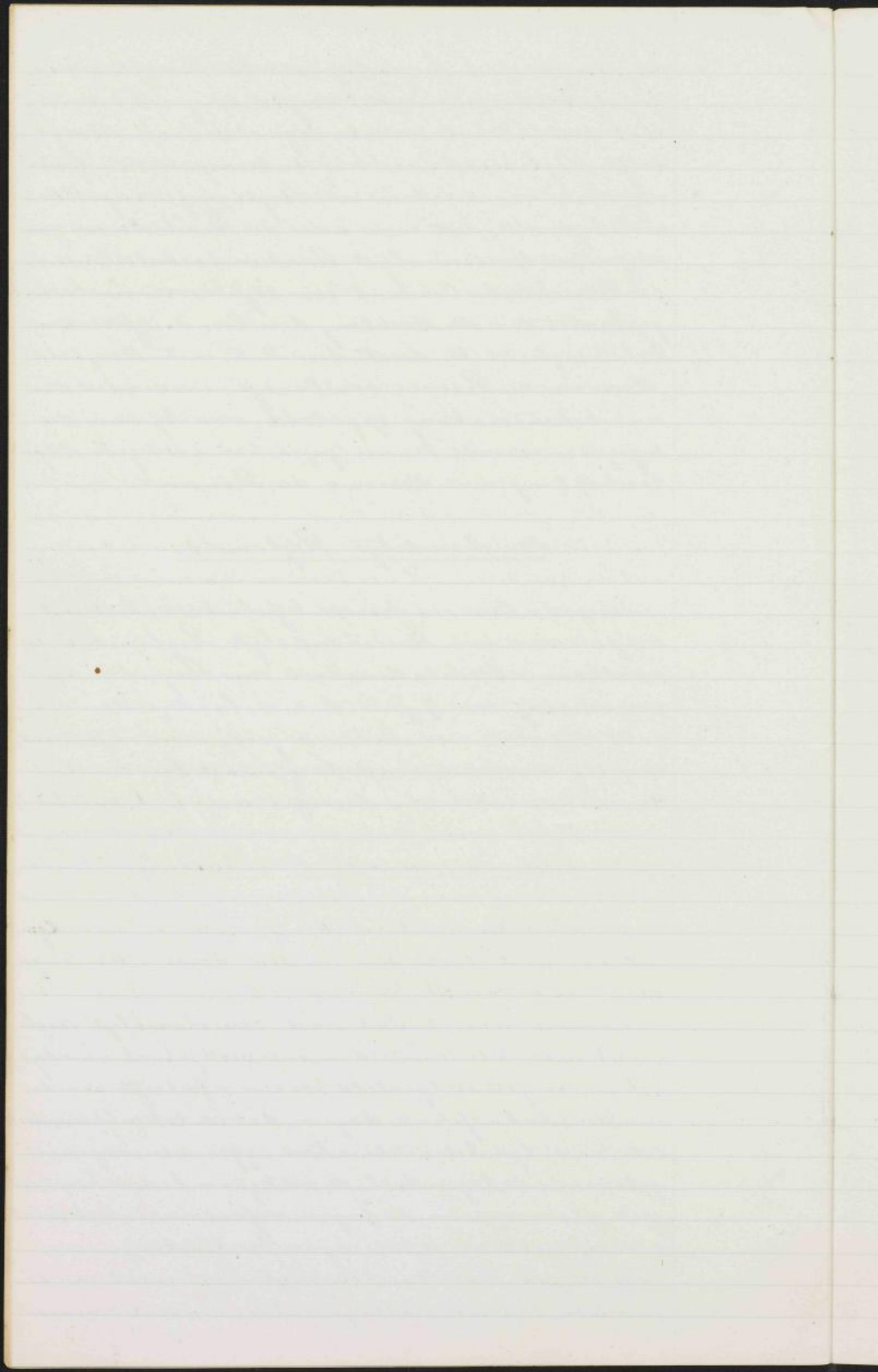
Steyn eerst op 4 Augustus 1823 tot Voorzitter werd gekozen. In die eerste vergadering werd verder besloten tot het verraardigen van een Stuishoudelijk Reglement, en het ontwerpen van zoodenig stuk aan den Heer van Steyn opgedragen. Ook werd bepaald, dat men aan de Ambestuuren zou verzoeken om een Lijst van hunne bedeelders. In de Utrechtsche Courant van 10 Juli, werd een bericht geplaatst van de stichting der Commissie van Veldavigheid te Soest, door H. K. en K. Hoogheid Mevrouw de Prinses van Oranje; en verder werd een bekendmaking opgesteld, waarbij aan de ingezetenen werd kennis gegeven van de gunstige beschikking van Mevrouw de Prinses.

Stuishoudelijk Reglement.

Droeg de Commissie op 6 Juli 1818, het ontwerp van een Stuishoudelijk Reglement op aan haar medelid, den Heer van Steyn, in de vergadering van 9 Juli, d. a. r., las deze dan ook zulk een stuk voor. Er werd goedgeronden dat ontwerp bij de Leden rond te zenden, ten einde in de eerstkomende vergadering daarop te besluiten, en op 15 Juli werd het, na enige veranderingen, vastgesteld. Daarna is dit Stuishoudelijk Reglement ook nog aan de Prinses voorgelegd, immers de Heer Du Laylar berichtte op 27 Juli, dat hij het nog niet terug kon zenden, wegens de ongeschuldheid van H. K. Hoogheid.

Gaarne had ik dat eerste Stuishoudelijk Reglement hier medegedeeld, maar, uitgebrok aan tijd, heb ik vroeger uitgesteld en een afschrift van te maken; intusschen, dager, dat ik tot zulke doel over meer tijd beschikkers was, zijn voor mij niet gekomen; integen deel, de werkzaamheden hoopten zich op; en nu, in de dagen mijner rust, heb ik het archief niet meer tot mijne beschikking.

Of er, na dat Stuishoudelijk Reglement van 15 Juli 1818, nog een ander geweest is, voor dat waaraan

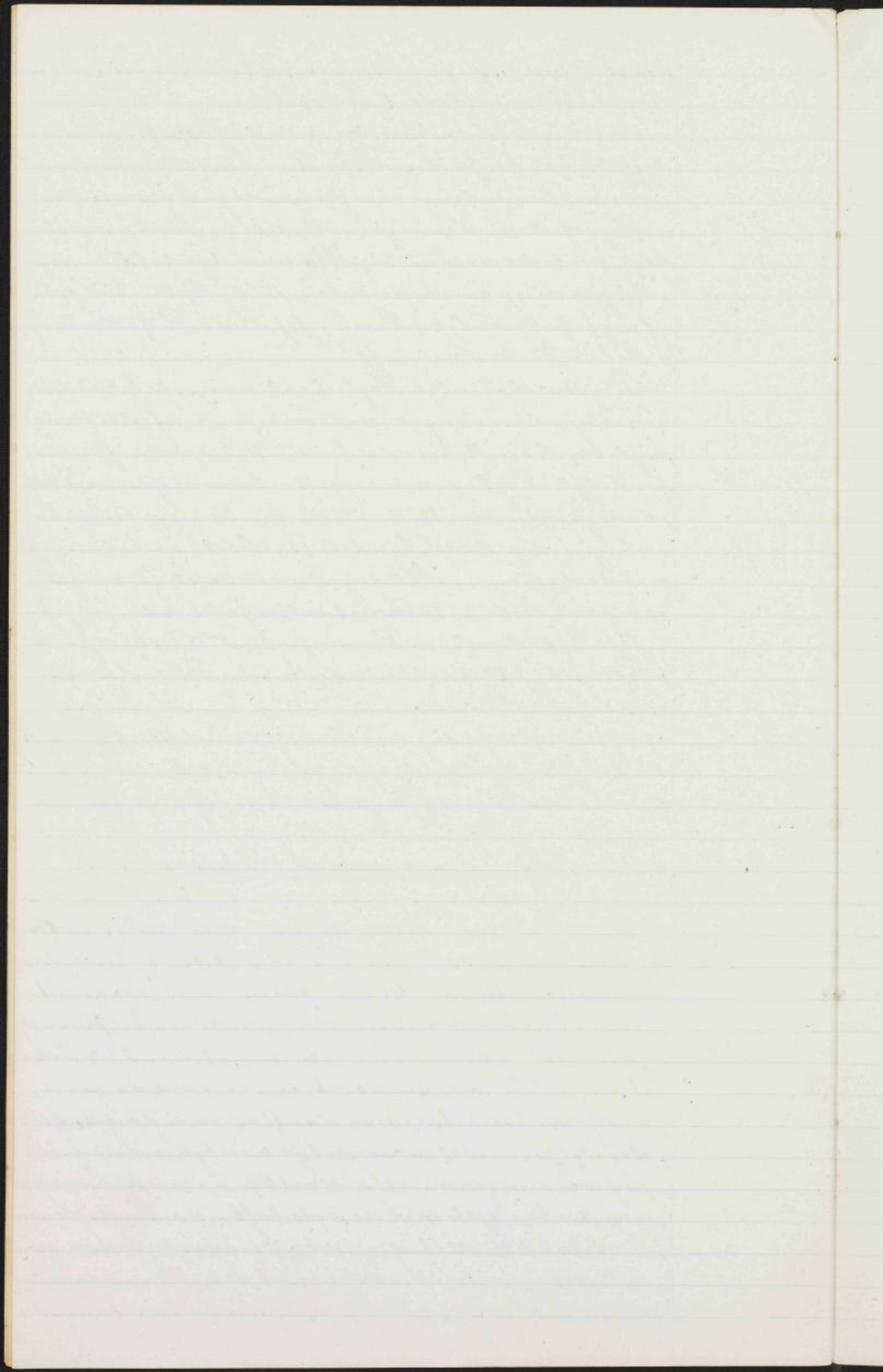
ik nu spreken ga, is mij niet bekend; ja, zou ik haast betwijfelen; het eerste waar ik nu verder met zekerheid van weet, is in afschrift in mijn bezit: het hoofd luidt: „Huishoudelijk Reglement voor de Commissie van Weldadigheid van Hare Majestiet de Koningin-Moeder, te Soest;" en een eindigt met de woorden: „Aldus vastgesteld in onze Vergadering van heden, den 15^{den} September 1863. (w.g.) G. R. Falck, President; J. J. Bos; P. Gallenkamp; Aels; Dr W. Steenhoff."

Dit Huishoudelijk Reglement werd ook later door een ander vervangen, dat evenzoo in afschrift in mijn bezit is. Hiervan luidt het opschrift: „Huishoudelijk Reglement voor de Commissie van Weldadigheid, van H. H. M. den Koning en de Koningin der Nederlanden, te Soest;" en het eindigt met de woorden: „Aldus gedaan in onze vergadering van heden, 10 December des jaars 1864. (w.g.) J. J. Bos, Voorz^r en Penningm^r; L. v. d. Groote, Secretaris; J. C. Nachenius; H. van Peer; S. Cambier van Nooten."

Ofer na 1872 nog eens nieuw Huishoudelijk Reglement is vastgesteld, of dat er in het laatst vermeld, de veranderingen zijn gemaakt, is mij niet bekend.

Verband met andere Besturen.

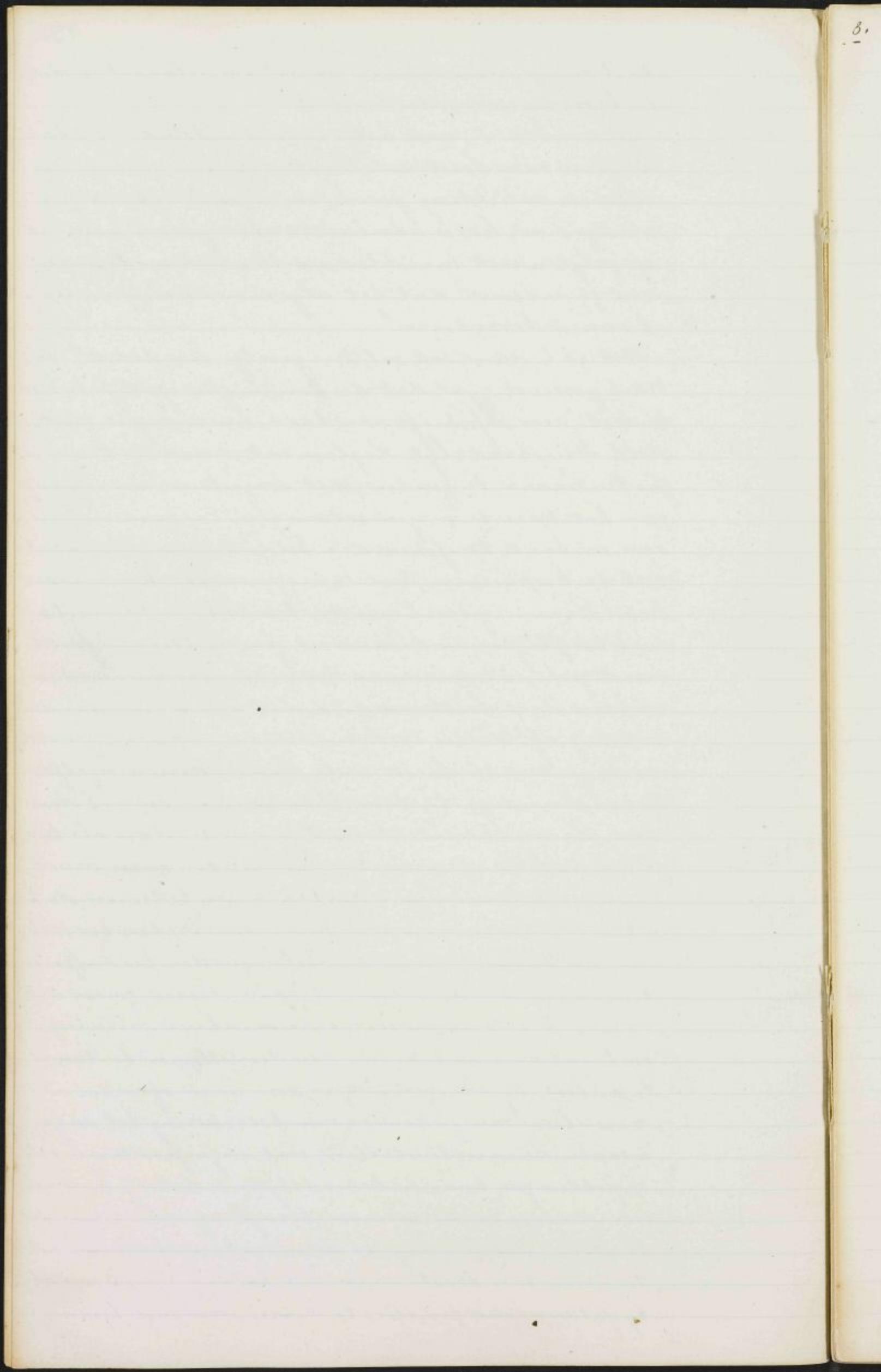
In de Instructie van 16 juni 1810, welke de Commissie van hare Vorstelijke Stichtster ontring, leest men, hoofdstuk II. Art. 6, het volgende: „Alhoewel deze inrichting dus geheel afgescheiden blijft van de geronee Ambesturen, en deze niet kunnen onder stand als daar gewoonte behooren voort te gaan; en bijwillen dat, zonder aanzien van de godsdienstige gezindheid, de werkelijk noodlijdenden geholpen worden, zoo mocht het nochtans der Commissie aanbevolen, zich met de verschillende Ambesturen in verband te stellen, zoodat zij in staat zij, door goede inlichtingen, den werkelijk ongelukkigen van den huisbedelaar te onderscheiden, en alsoo het hoofddoel Onzen

„instelling, armoede te wonen, en welvaart en daags te berouderen, werde bereikt.”

En in Art. 8, van hetzelfde Hoofdstuk: „De Commissie van Soest en Baarn zullen wederkeerig elkander inlichting geven, en, hoeveel elk voor zich werkzaam, hare administratie zooveel mogelijk op gelijken voet inrichten, en elkander mededeelen wat zij meenen dat het algemeen welzijn zou kunnen berouderen.”

Het zal dan ook wel ten gevolge van dat artikel gecreëst zijn, dat de Commissie op 15 Juli 1810 besloot, een Afschrift van haar, nu voor goed vastgesteld Huishoudelijk Reglement, naar de Commissie te Baarn te zenden, met verzoek om een Afschrift van het hare te mogen ontvangen. En verder is er van verband tuschen die beide Commissies niet veel te bespeuren, wat trouwens niet vereemend kan. Baarn, zooveel minder berolkt, metzooveel minder behoeftiger, en daarom ook zooveel kleiner fonds, moest zich uit den aard des zaak, geheel anders inrichten dan Soest, en deed dat ook schier van den aanvang af. Wel is er later eens sprake van geweest, om de zieken te Soest en te Baarn door denzelfden Geneeskundige te doen behandelen, en wel door den Baarnschen Dokter Meppen, die daar als tussen de beide gemeenten zou moeten gaan wonen, en een helper in zijne apotheek zou bekomen; doch de Commissie van Soest schreef, op 5 September 1826, aan de Prinses: „maar de belangen der beide Gemeenten, en die van den Heer Meppen, loopen voort niet een, en het is zoo moeilijk de openbare mening, om trent de praktijk van den Heer Meppen te Baarn, te peilen; mij vreesen gezien, door eenen of ander en samenloop van zaken, ons in betrekking tot de gemeente Baarn te stellen, wat onze positie in vele opzichten zou kunnen bemoeilijken, dat mij huiveren iets stelligs te adviseren; temyl mij ook vreesend dat de Heer Meppen, wegens de uitgebreidheid van het terrein van Soest, en in het belang zijner praktijk, bij fatsoenlijke familieste Baarn, voor onze Commissie

"zal bedanken." Alzoo is er van dat plan niets gekomen. En ook het denkbeeld, op 12 December 1826 van de zijde der Prinses geopperd, om den te benoemen Dokter der Commissie te Soest, te verplichten den Dokter der Commissie te Baarn, in geval van ziekte, te help te komen, en evenzoo omgekeerd, den Dokter der Commissie te Baarn dien van Soest, is niet opgegaan. Leker is het dat meesten jare 1817, toen ik in de Commissie kwam, te Soest niet veel meer wist, dan dat er te Baarn ook zulk een Commissie was.

En wat aangaat het verband met de Ambesturen in de eigen Gemeente, dat ons in den aanvang wel van eenige meerderen betrekking, maar verd-toch ook in den loop der jaren losser en losser, om eindelyk geheel ontbonden te worden.

In de eerste vergadering, op 6 Juli 1818, werd besloten om van de beide Ambesturen een lijst hunner bedienten te vragen; op 27 Juli, d.a.v., maakte de Commissie een lijst op, der behoeftigen die zich bij haer hadden aangemeld; op 10 Augustus daarna, had er een samenkoms plaats, van de Commissie met de Amboneesters der R. Catholieken en de Diaconen der Hervormden, om overleg te plegen aangaande de wijze van verdeeling; en op 13 Augustus, d.a.n., opperden de Ambverzorgers der beide Kerkelijke Gemeenten het denktje om het werk te verdeelen, en te bepalen wat ieder voor zijne rekening zou nemen. Ten slotte stelde de Commissie het navolgende voor: zij zou zich belasten,

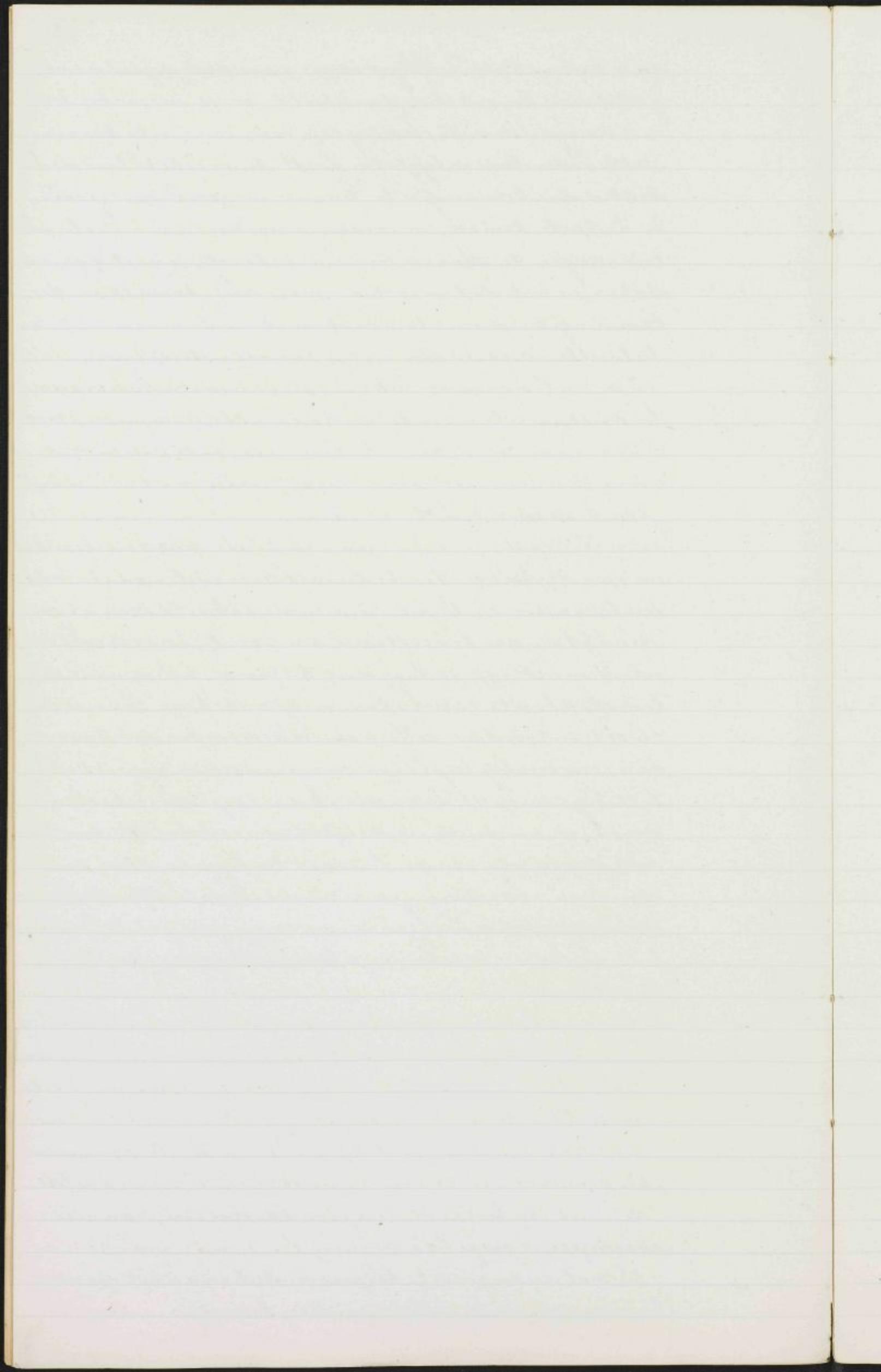
1^e met de geneeskundige behandeling van ziekten en gekreten.

2^e met het schoolgaan van alle kinderen der behoeftigen, en het onderwijs in breien, naaien, en spinnen; also mede met de zorg om deze kinderen zooveel mogelijk te kleeden.

3^e met de zorg voor behoeftige kraamvrouwen, ook door het verschaffen van versterkende middelen.

4^e met de behandeling of herstelling van alle onvoorzien en gelukken.

5^e met de armen te helpen, om te komen tot spinnen, breien, of eenig ander nuttig bedrijf.

en de Koninklijke Ambesturen zouden zorgen
 1^e voor rijke mering.
 2^e voor brandstoffen.
 3^e voor onderstand in geld, en wel tot hoogen bedrag dan heden.

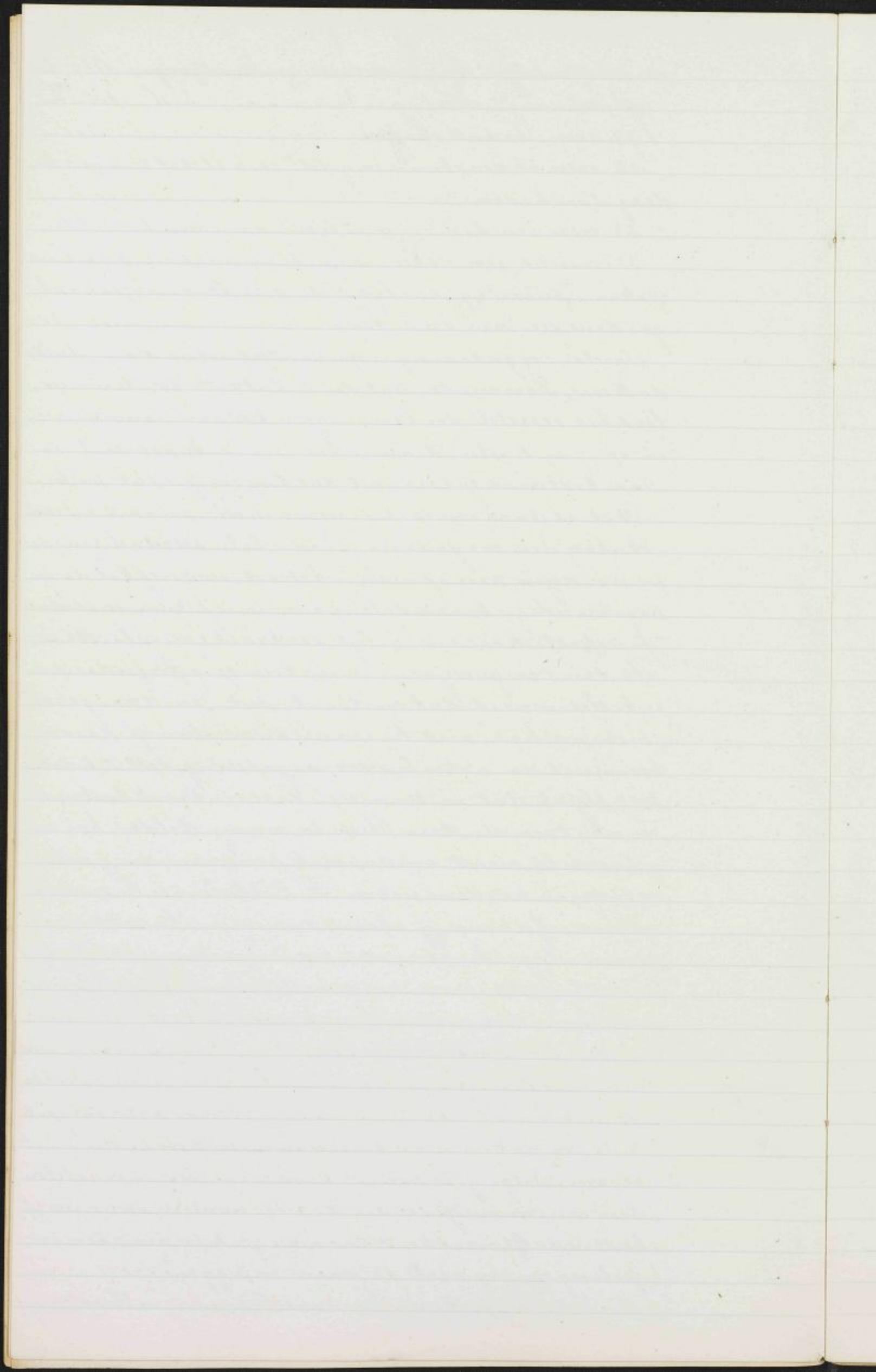
4^e voor een hemd, (jaarlijks), aan elken bedeeld.

5^e voor de geneeskundige behandeling hunner zieken, zooden zij jaarlijks aan de Commissie vergoeden, de som van fls. -

In de vergadering van 20 Augustus, d.a.r., deelde de Heer Bor mede, dat de R. Catholieke Armenies, terst het voorstel der Commissie hadden aangenomen, en op 7 September, d.a.r., werd een contract met de Ambesturen getekend, dat loopen zou tot 1026.

Het is daarom wel eenigermate vreemd, in de notulen der vergadering van 3 juli 1020 te lezen, dat er over wogen werd of men, met betrekking tot de geneeskundige behandeling hunner zieken, met de Ambesturen een gelijk contract zou sluiten als ten vorigen jare, en dat er op 7 Augustus, d.a.r., besloten werd dat contract, dat "nu twee jaren bestaan had," niet te verlengen; terwijl daaren, boren, uit de notulen der vergadering van 13 October 1023 blijkt dat er toen wel een contract bestond, want, toen de Heer Bor de vraag stelde, hoe er gehandeld moest worden met personen, die geallgemeenteerd werden uit de R. Catholieke Armenies alhier, ofschoon zij elders woonden, (krachtens de toenmalige Armenwet), manneer die ziek of gezond naar hier kramen, werd besloten, "zulke personen, krachtens het contract met de Ambesturen, als zij door de Armenies in bedeeling werden opgenomen, door den Genees- of Steelmeester der Commissie te doen behandelen, immers zoolang dat contract, d.d. (de datum was niet ingevuld), in stand zal blijven. Desgelyks ook de kinderen van ouvers, die door de Commissie ondersteund worden, manneer zij buiten de Gemeente dienen, en ziek te huis komen, zoolang zij nog niet 22 jaren oud zijn."

In het Rapport over Januari, Februari, en Maart 1029,

speekt de Commissie als hare overtuiging uit: dat
 „wij met de Kerkelijke Armen-administratie ⁱⁿ be-
 trekking moet staan, zooals daar ook al spoedig
 „eene schikking is gemaakt, om tegen ^{de} fbl.-van
 „de R. Katholieke Gemeente, en f32.- van de St. Servormde
 „Gemeente, hunne zieken te verzorgen.

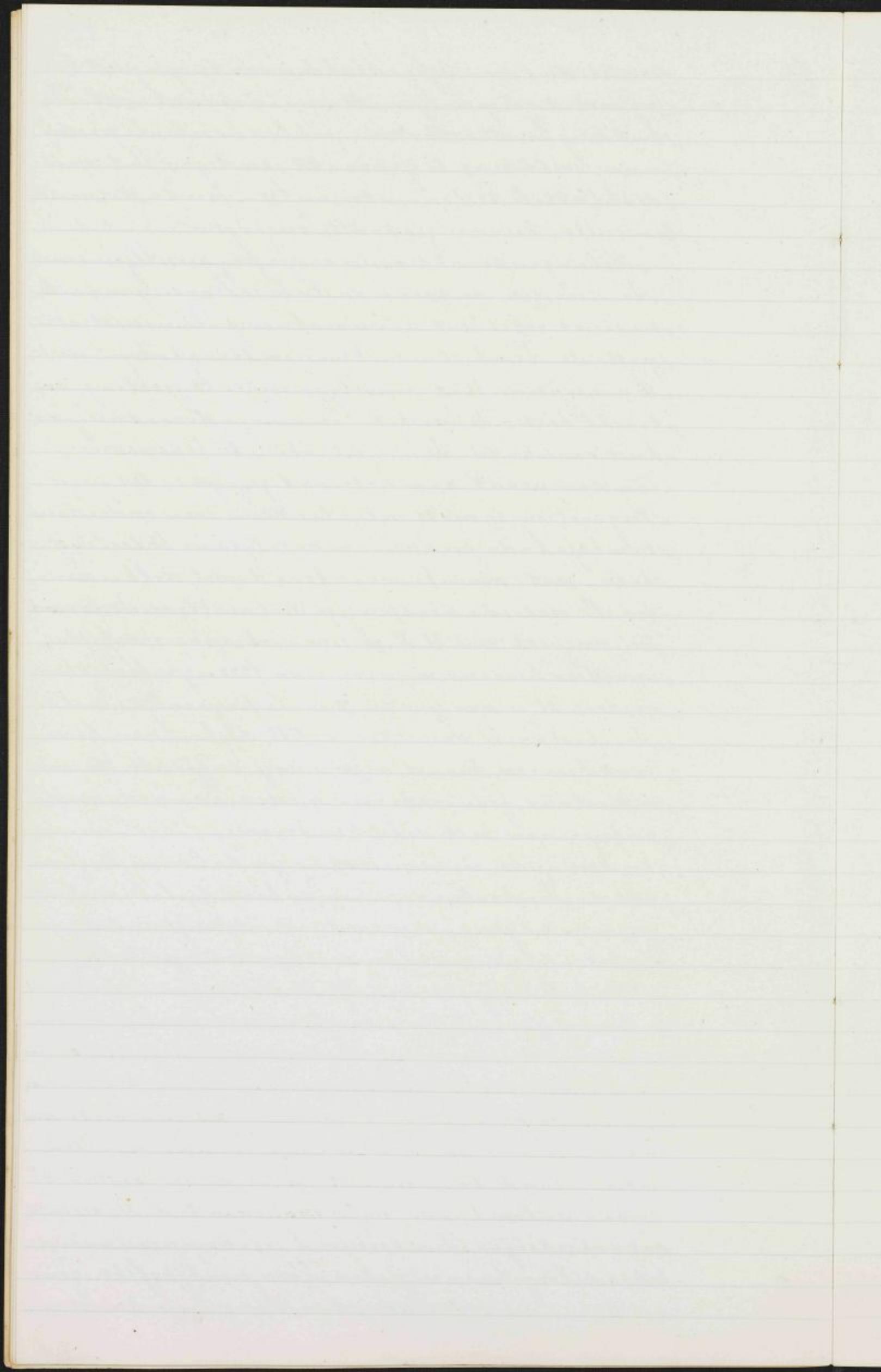
Belangender echter de verzorging der Algemeene
 „Armen, zijn nog geene vaste bepalingen gemaakt,
 „waaruit volgt dat, naarmate onze Administratie
 „geeft, de Ambesturen kunnen terughouden. De
 „Commissie heeft, door de bijgaande Begroting, ge-
 „tracht hiervin te voorzien, en eenige meerder ^{de} zeker-
 „heid voor beide Administraties te bekomen.

En dan wordt aan het eind gezegd: „Op deze
 „Begroting is niets uitgetrokken voor onderstand
 „van bejaarde personen in wekelijksche bedeling,
 „brood, gort, winkelwaren, brand, etc., welke voor
 „maals verleend werd, en zeer doelmatig is. De Commis-
 „sie verzoekt van U.K.H. een verhoging van f135.-,
 „waardoor hierdoor een som van f300.- zou beschikbaar
 „worden. Deze som zou de Commissie jaarlijks met de
 „Ambesturen wenscher uit te delen, aan brood,
 „winkelwaren, brand, dekens, enz., en gedeeltelijk aan
 „onderstand, gedurende den winter, aan orednuren,
 „en gezinnen met vele kinderen.

„Door zulk eene inrichting zou de Commissie, zoowel
 „als de Ambesturen, kunnen beoordeelen, wat elk
 „gezin wekelijks aan onderstand ontrigt, en dus geene
 „onbekendheid met elkanders handelingen bestaan."

In het Rapport over April, Mei, en Juni 1829 schrijft
 de Commissie: „Bij onze missie van 6 April ll., hebben
 „wij verzoekt om eene suppletie van f135.-, om het fonds
 „voor arbeid tot f500.- te kunnen brengen, en met deskam
 „bestuur een geregelde schikking te kunnen maken, doch
 „daar deze som ook f400.- zou kunnen geteld worden,
 „onderwerpen wij deze voorstelt aan het oordeel van U.K.H."

Had de Commissie alzoo op 13 Augustus 1818 bepaald,
 dat de Kerkelijke Ambesturen, voor de geneeskundige
 behandeling hunne zieken, haare jaarlijks f400.- zouden
 uitkeeren, en werd dat contract op 7 Augustus 1820 niet

vernieuwd, dan schijnt de bedoeling van dit besluit, niet zoozeer gescreest te zijn om dat verband met de Ambbesturen te verbreken, als wel om hun den last wat lichter te maken, want op 13 October 1823 bestond er wel degelijk een contract met die Besturen; en, blijkens het Rapport der Commissie aande Reijnses over de eerste dienmaand van 1829, ontving zij jaarlijks, van het Ambstuur der R. Catholieke $\text{f} 66\text{--}$, en van dat der Herstelling $\text{f} 32\text{--}$, dus $\text{f} 100\text{--}$ minder dan op 13 Augustus 1810.

En zoo was het in 1817, en is het gebleven nog vele jaren daarna, tot dater, omstreeks het jaar 1869, moeilijkheden rezen met het R. Catholieke Ambstuur, dat het „domicilie van acht jaren” door de Commissie in alles als voorwaarde gesteld, niet wilde laten gelden, zoodat ten slotte de Commissie de verbindtenis met de beide Kerkelijke Ambbesturen opzegde, ten einde voort aan alleen naar eigen voordeel te werk te gaan.

Ontrangoosten en Uitgaven.

Zoals reeds gezegd is, op 6 Juli 1810 stelde de Heer Du Laylar aan de Commissie de eerste jaarlijksche bijdrage ter hand. Deze $\text{f} 2500\text{--}$ moesten strekken van 1 Juli 1810 tot 30 Juni 1819, voortaan „het Commissie-jaar”. In haar Rapport over April, Mei, en Juni 1819, sprak de Commissie hare verontstonding uit van een latig saldo van ruim $\text{f} 10\text{--}$, doch dit bleek, bij het opmaken van de rekening, een te kort te zijn van $\text{f} 115\text{--}\delta\text{--}3$.

En evenzoo ging het nog verscheidene jaren daar na, telkens een nadelenig saldo van groter of kleiner bedrag, wat begrijpelicke wijze moet voorvalen uit de wijze van werken in den aanvang. Men kocht grondstoffen, wol en katoen, liet die spinnen door behoeftige vrouwen in de Gemeente, daarna werden te Amerfoort, of elders, en maakte er dan hemden en dekenen ^{van} die men opslag in een magazijn, om later uit te delen. Zoo ook kocht men

I

G

aardappelen, brood, gort, en andere levensmiddelen, die bewaard werden in den kelder onder de vergaderkamer, om later, of voor half geld aan behoeftigen verkocht, of voor niet uitgedeeld te worden, zoodat de Commissie eigenlijk zelve nooit recht wisten kon, hoe rijk of hoe arm zij was; zij had wel waarde in haar magazijn, maar miste wel eens het bedrijfs-kapitaal dat zij voor den lopenden dienst noodig had.

Het is daarom dan ook dat de Prinses, in de eerste jaren, meermalen met extra-bijdragen te hulp kwam; zoals op 8 Maart 1820, met f625.-; op 25 Januari 1824, met f225.-; en op 17 October 1828, met f150.

Op 17 October 1825 deelde de Heer van Hooff mede, dat het rante fonds voortaan op f2650.- behaald was. Op 25 April, te roerent, was reeds een buitengevone gift van f100.- à f500.- toegezegd, ten voorziening in de schade door den waterloed in Februari 1825; daar echter soest door die overstroming niets geleden had, werden die gelden in de Spaarbank belegd, en later bijgedeeltelijk gebruikt.

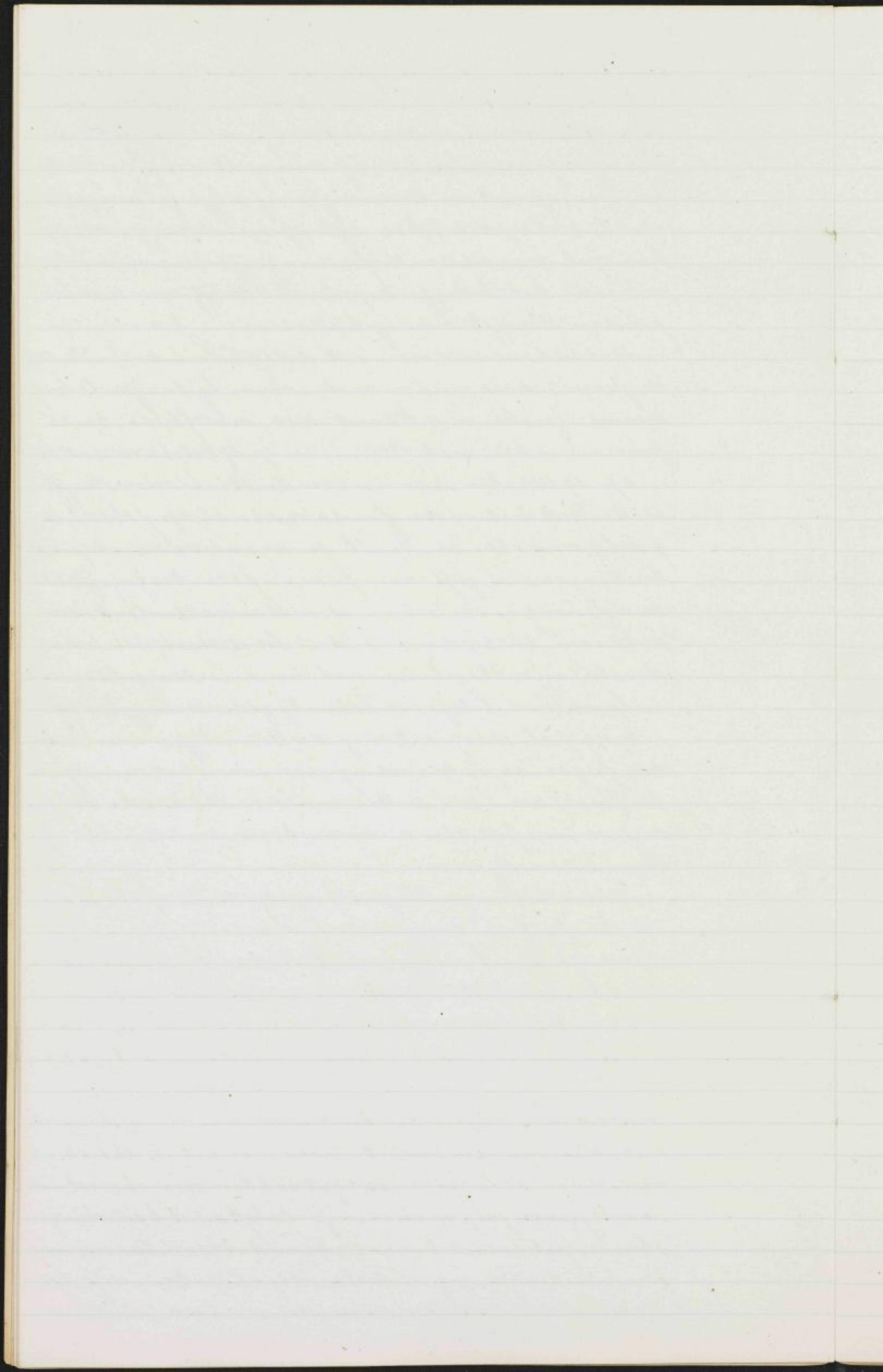
Op 9 Juli 1827 ontving de Commissie een som van f2903,34.-, te weten f2500.- voor het dienstjaar 1820, f400.- voor Dokter van der Punt, over datzelfde jaar, en f103,34.- voor de vier maanden van het afgelopen dienstjaar.

In de Ontwerp-Begroting voor 1828 werden als "Ontrangsten" opgezegd:

"Jaarlijksche Bijdrage van U.R.H.	f2900,00
"Van de Armbesturen, voor zieken-napleging	96,00
"Van de Gemeente, voor boekgeschenken	25,00
"Huur van de woning bij de Naaischool	60,00

Totaal f3001,00"

Het totaal der uitgaven werd geraamd op f2916,00, zoodat er over zou blijven f165,00, maar nu is er niets uitgetrokken voor onderstand aan bijzondere personen, in wekelijkscher bedoeling, "brood, gort, winkelwaren, brand, oto., welke vormdaals realeen werd, en zeer doelmatig is. De Commissie verzoekt van U.R.H. een verhoging van f135.-, waardoor

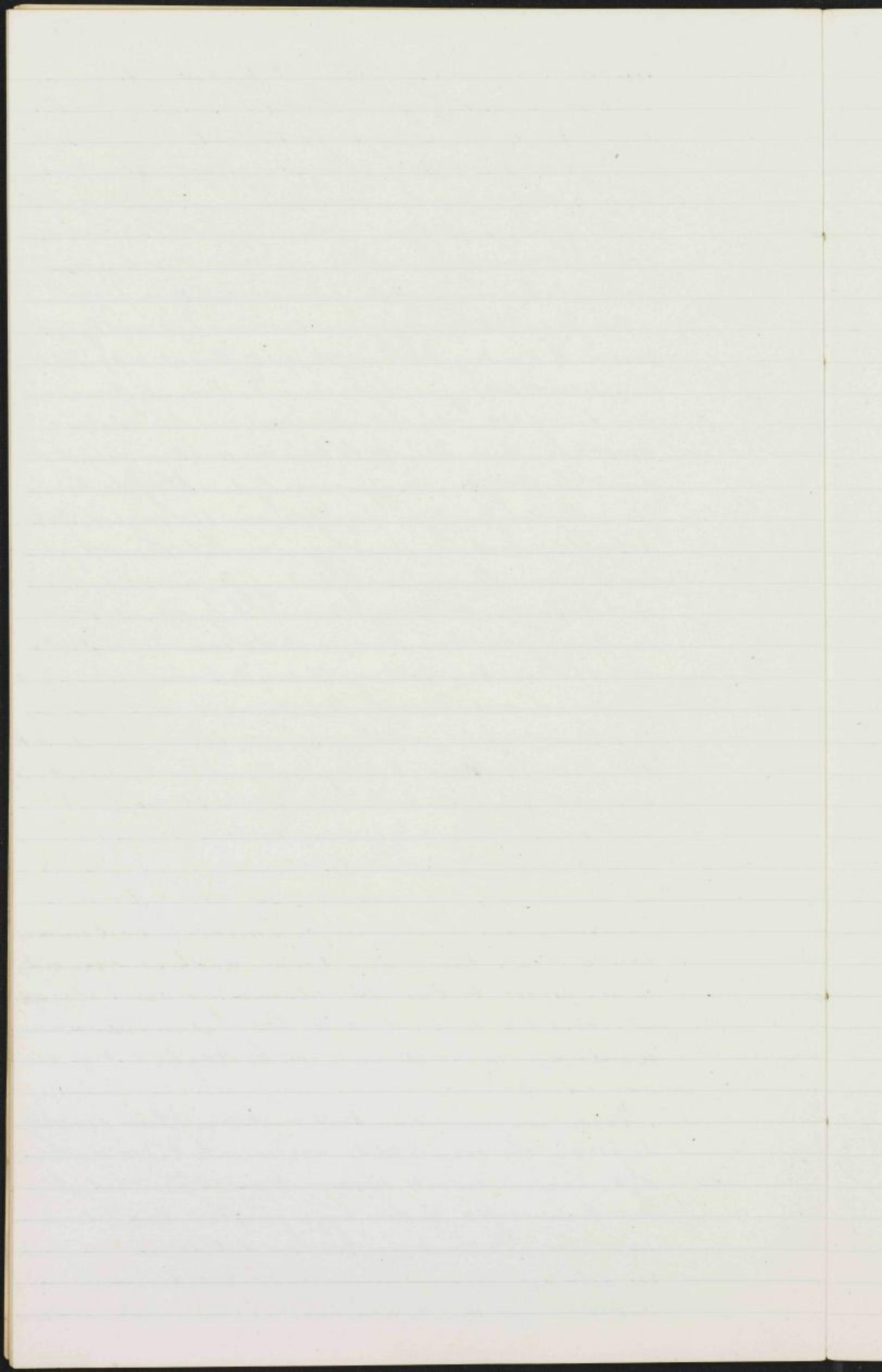
hiervoor een som van f300.- zou beschikbaar worden."

Op 26 juni 1829 zond de Heer van Hooff, van wege H. K. St., een som van f2000.- „als een deel van „het fonds voor het op 17 deze^r ingetreden dienstjaar;” en op 1 November, d. a. r., ontrimping meer van denzelfden eenen misel, groot f900.- „ter suppletie van de som , voor het dienstjaar 18²⁹/30, waardoor dus deze som , even alsten vorigen jare, gebracht wordt op f2900.-“

En zoo is het voortgegaan tot aan het overlijden van L. M. Koning Willem II, op 14 Maart 1849. Deze had, sedert 1821, jaarlijks aan de Commissie een som van f250.- doen toekomen, om des winters door hore bedeelden te laten verwerken in het Domein Soestdijk. Na zijn overlijden bleef de Koninkin-
gin-Moeder jaarlijks dezelfde som bijdragen, tot hetzelfde doel. Daarentegen verminderde hij het bedrag van Haare jaarlijksche gift, na dat de Wet op het Lager-Onderwijs van 13 Augustus 1857 in werking getreden was, met de som die daaronder, wijs tothier toe telkenjare aan de Commissie kost.

En nadat de Hooge Stichteres der Commissie, op 1 Maart 1865 ontslapen was, zette Prins Amede^r den Nederlander, het werk Lijns bemindere Hoe-
der met dezelfde onbekrompenheid voort. Hij schonk jaarlijks, als gewone toelage f2436,00
en om te verwerken in het Domein 250,00
makende dus samen het bedrag van f2686,00
En evenzoo deed, na het overlijden van den in den lande zoozeen beminden Prins op 14 Jannari 1870, L. M. Koning Willem III; en na diens overlijden op 23 November 1890, H. M. de Koningin-Moeder Anna, eigenaresse van het Domein Soestdijk, tot op den dag van heden.

Evenzoo-ja! maar toch met een klein verschil; de f250.-, om verwerkt te worden in het Domein Soest-
dijk, werden sedert 1882 niet meer door bedeelden
der Commissie, op die wijze genoten. Op 1 December
1882 was, als Rentmeester van dat Domein, in fun-
ctie getreden, de gepensioneerde Kapitein van het
Indische leger Th. W. J. M. Hustinx, en nadat aandelen

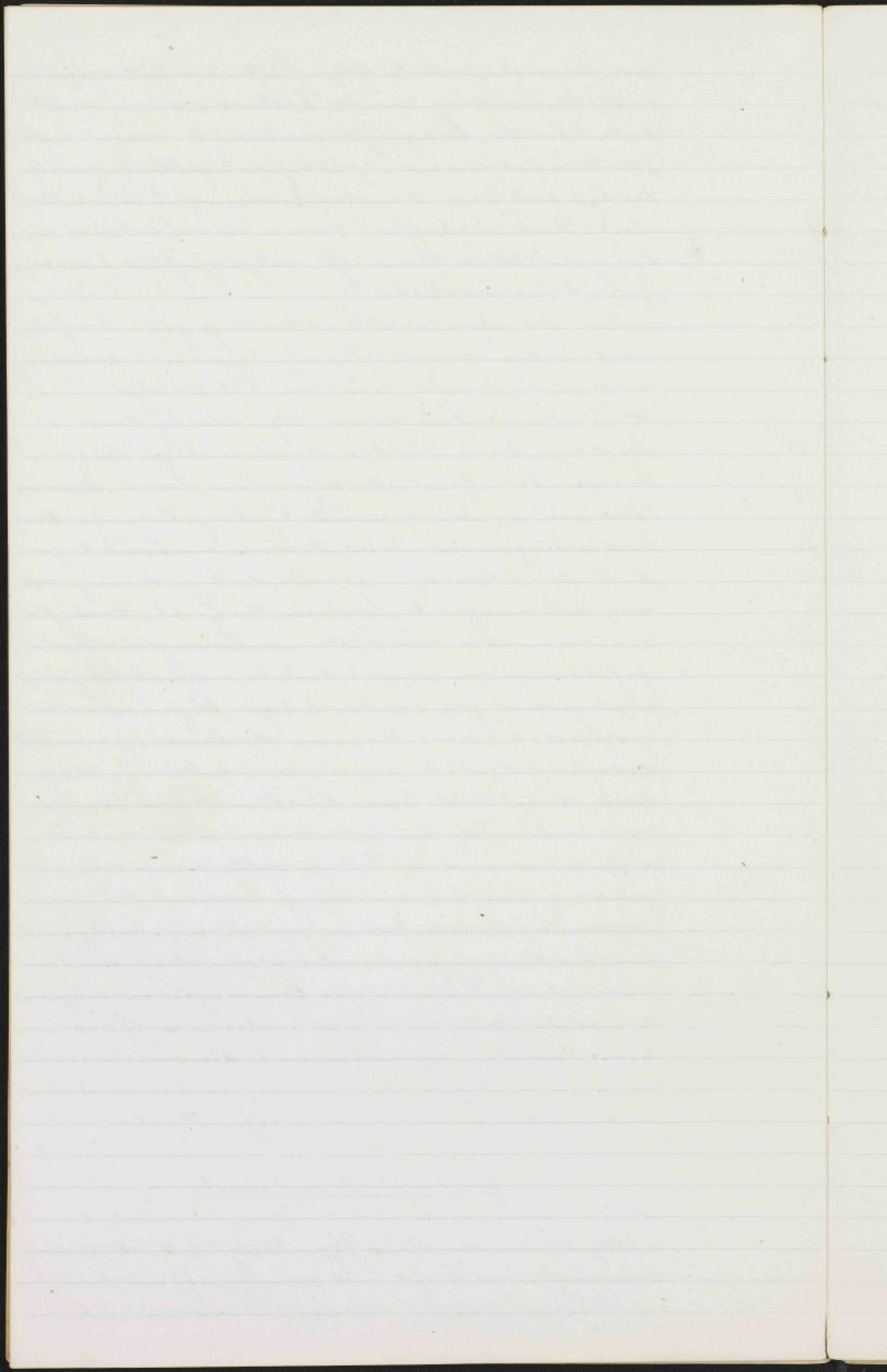

voor de eerste maal deze f250.- waren toegezonden, met vermelding van de bestemming, "om door bedeelden der Commissie verdien te worden met „werk in het domein," zond hij dat geld al spoedig terug; wat hem daar toe bewoog, zal in het hoofdstuk "Werk-verschaffen" worden vermeld. Sedert dien tijd gebruikt de Commissie ook deze f250.- voor geheel haren arbeid.

Eer ik echter van dit onderwerp geheel afstop, moet ik nog van de volgende bijzonderheden melding maken. Niet vele jaren voor het overlijden van H. M. Anna Paulowna, logeerde bij Haar op Soestdijk Hare Dochter, de voormalige Prinses Sophie, toen Groot-Hertogin van Saksen-Mimar-Eisenach, en deze wenkte bij die gelegenheid aan de stichtingen van Hare Moeder een geschenk te geven. H. M. Anna Paulowna keurde dat goed, en zoo ontving de Commissie te Soest van de Groot-Hertogin eenne een som van f250.-. De Koningin-Moeder gaf daarop den wenscht te kennen, dat dit geld rentegevend zou worden belegd. Alzo is dan ook geschied; het werd, ten name der Commissie van Wel-dadigheid te Soest, ingeschreven op het 2½ pcts. Groot-boek der Nederl. Werk. Schuld. Dit kapitaaltje werd in den loop der tijden vermeerderd met de rente daarran, en de latige saldo's van volgende jaren, zoodat het nominaal-kapitaal, ten jare 1898 reeds f14.400.- bedroeg; op die wijze voortgaande kon het langzamerhand een waarborg worden voor het voortbestaan der Commissie in volgende tijden. In datzelfde jaar echter is er f9000.- nominaal van afgenomen, om te dienen tot verbetering van het gebouw der Meisjes-Handwerkschool, dat ook op naam der Commissie staat.

Geneeskundige Dienst.

Wij komen nu meer bepaaldelijk tot het werk der Commissie; en heeft wat voorafging reeds doen zien, dat het haar in den aanvang wel wat moeilijk viel;

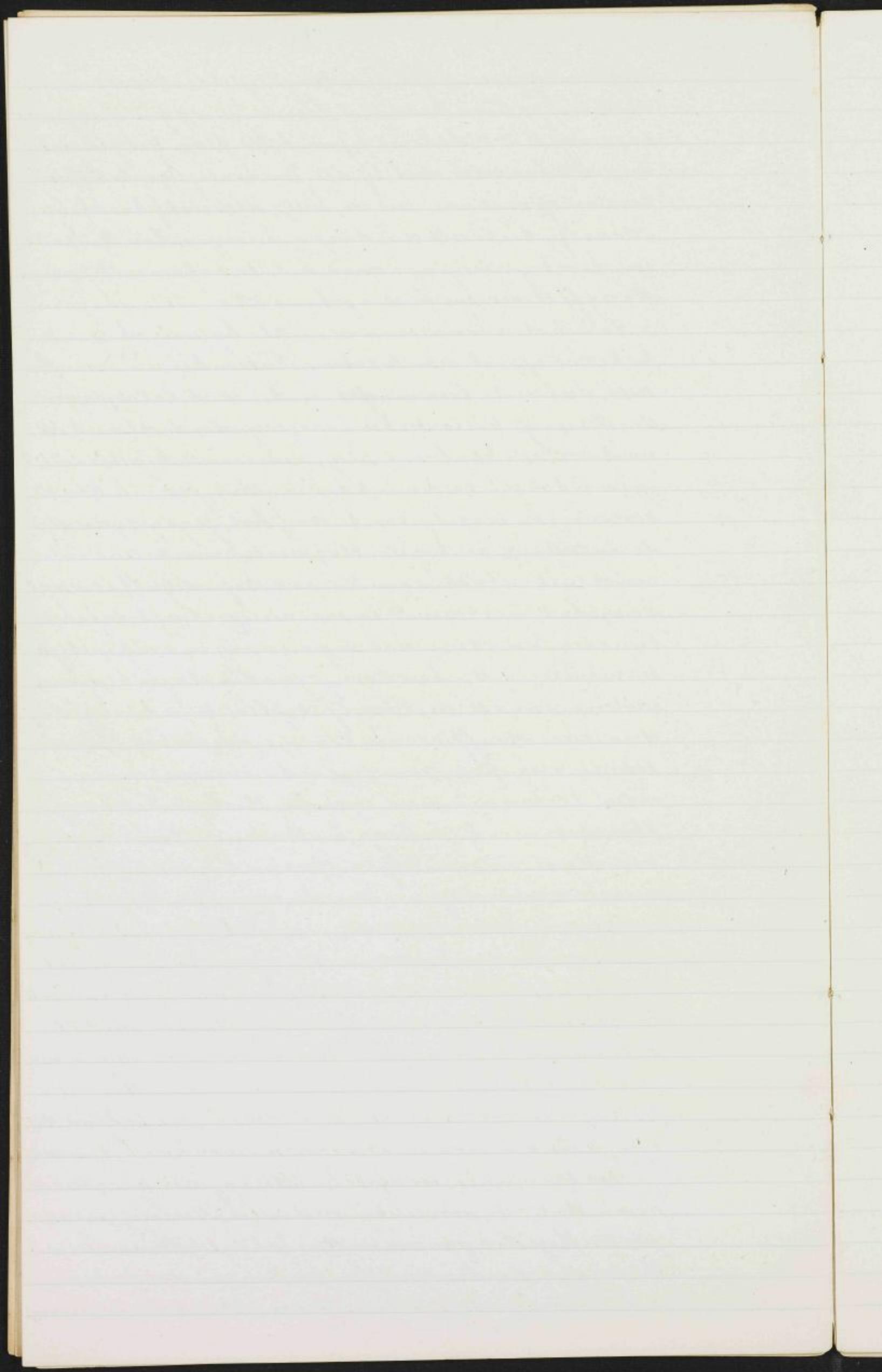
om het even niet tuschen Ontrangsteren uitgaan te verkrijgen, dan zal het ook wel niemand verbaasden, dat zij bij haar werk even minwaardig zeker was van het spoor dat zij dien dote volgen. Maar wie bedenkt hoe weinig, in den jare 1810, het werk den Armenverzorging nog een onderwerp van verstandig nadenken had uitgemaakt, hij zal zich niet verbazen als hij bemerkt dat de Commissie eerst wel eenige moeite had om den goeden weg te vinden; eerder zal hij het in haar bewonderen, dat zij dien nog zoo spoedig gevonden heeft.

In juni 1810 was er op Soest geene andere geneeskundige hulp te bekomen, dan die van Theunis de Kruyff, door de Commissie genaamd "Chirurgijn", maar door het volk "Keester". Hij was een van de twee chirurgijns-leerlingen, van wie in het artikel "Pijnenburg" zal gesproken wor- den, die, in den Franschen tijd, als Scheepsdokter, meenden met een Stollandsch schip naar Nederl. Oost-Indië te gaan, ten einde daar misschien wel als planters, fortuine te maken. Hun schip werd echter in het Kanaal door de Engelschen genomen, en zij werden opgebracht. Toen zij later werden vrijgelaten, keerde Theunis de Kruyff naar het vaderland terug, en zette zich te Soest als chirurgijn neder. Zulk een chirurgijns-leerling verstoond zich op niet veel meer, dan op Vaardigheren, en een weinig op avialaten en kiezentrekkers. Van hem al, leen was te Soest tot hientoe de geneeskundige hulp gekomen, voor ziekens, gekwetsten, en kraamvrouwen; de levering van de medicijnen, en het vacineeren; en hoe dat alles gereest zal zijn, laat zich opmaken uit het Rapport der Commissie over Juli, Augustus, en September 1810, waarin verklaard wordt, dat er voor dien tijd in Soest geene goede medicijnen te verkrijgen waren."

Met dezen chirurgijn de Kruyff begon de Commissie hare geneeskundigen arbeid, en sloot reeds in 1810 een overeenkomst met hem, waarbij hem een jaarlijksch tractement van f350.- verzekerd werd, terwijl de me-

dicijnen afzonderlijk berekend zouden worden. Daar en boren werd aan een Proedorius, (wie dat gereest is is mij niet bekend), jaarlijks fls5.- uitgekeerd; doch dit laatste werd bij den aanvang van het tweede Commissie-jaar, dus in 1819, weder ingetrokken, "daar zij toch uit de dorps-kas gesalarieerd wordt"; en "ter bezuiniging" werd het tractement van de Kruyff toen op fls300.- gebracht.

Van het vaccineeren maakte hij nog al weinig. In het Rapport over October, November, en December 1818, deelde de Commissie mede, dat Chirurgijn de Kruyff 6 kinderen had geraccineerd; in het eerste kwartaal van 1819, wederom 2 kinderen, en in het tweede kwartaal van dat jaar 2 kinderen. En zoo ging hij voort, tenzij het jaargetijde voor de inenting niet gunstig was; en ook een enkele maal uit gebrek aan koepokstof. Dot alles was naar het hart der Prinses, die zeer met deze heel-kundige bewerking was ingenomen, in welke ingenomenheid de berolking van die dagen nog niet zoo onbepaald deelde. Op 8 Juli 1824 schreef de Heer van Stooff aan de Commissie, dat de Prinses, om de vooroordeelen tegen de vaccine meer en meer te overwinnen, door de Steerens J. Harry, Med. Doct., en G. A. Cappel, Steel- en Kooemeesters van Hare Koninklijke Hoogheid, een opstel had doen vervaardigen, over de wijze der koepok-inenting, de behoedmiddelen daarbij in acht te nemen, en de kentekens die de ware koepok van de schijnbare onderscheiden. Een afschrift van dit opstel werd der Commissie aangeboden, om tot leidraad te steken voor geneeskundigen, nu en in het vervolg, niet zoozeer voor den Heer de Kruyff, die toonde met de vaccine goed bekend te zijn, dan wel voor de Commissie, om haar opmerkzaam te maken op de behandeling der geraaccineerden. H. K. H. wenschte verder, dat een gespecialiseerd Register zou worden ter hand gesteld aan den Chirurgijn der Commissie, om daarin aan te teekenen den naam, en den ouderdom, van elken geraaccineerden,

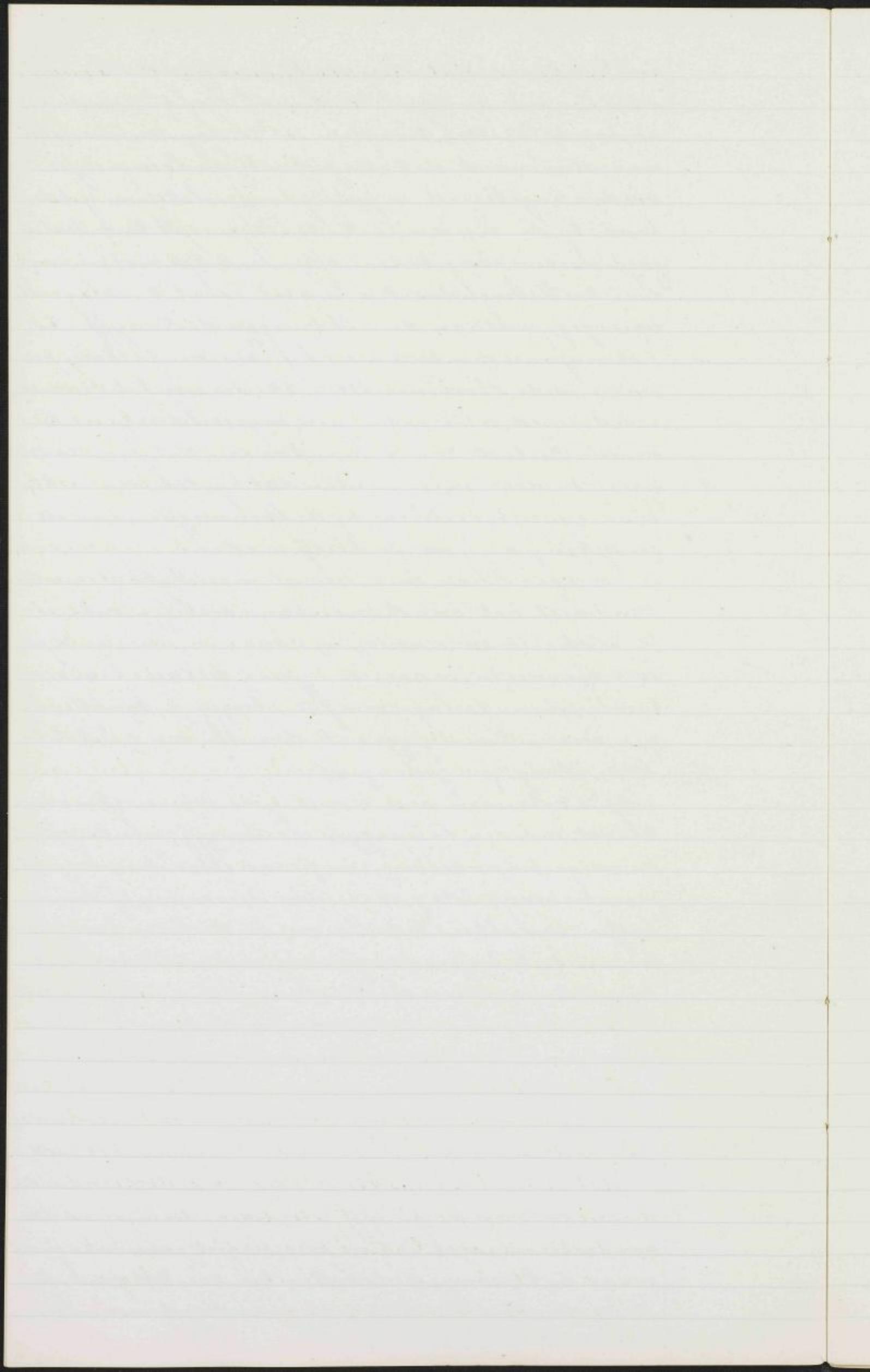
met den datum der inventing, en den toestand der vaccine-pok op den 2^{den}, den 8sten of 9^{den}, en voorts na den 12^{den} doch voor den 20sten dag. Om de drie maanden moest dat Register bij de Commissie worden ingeleverd, en jaarlijks, afgesloten en getekend, bij de Algemeene Rekening aan St. K. A. ter inzagte worden aangeboden, op op Goestdijk vertoond was, den. Op 6 Augustus, d. a. r., werd van dit schrijven copie gegeren aan den Chirurgijn de Kruyff. In het najaar van 1822 was hij een van de drie personen in de Provincie Utrecht, die voor het moedinessen de medaille ontringen, ingesteld volgens Koninkl. Besluit van 9 Augustus van dat jaar. Intot zijn eer moet gezegd worden dat hij, tot aan het einde zijner betrekking bij de Commissie, van de inventing veel werk bleef maken.

Overigens had men nog al moeielijkheden met hem, niet het minst in verband met zijn salaris. Lijn verzoek om verhoging daarvan, werd op 31 Juli 1820 afgewezen, maar op 30 juni 1821 werd hem een buitengerone toelage van f50.- toegezegd, bij aldien hij zich, overeenkomstig zijne Instructie van 9 September 1818, ijverig zou gedragen.

Op 3 Februari 1821 overwoog de Commissie een klacht van den Chirurgijn de Kruyff, over de genees, kundige behandeling van personen, wel in deze gemeente voorachtig, maar door Diaconieën of Armenkasjen van elders bedeeld, en werd besloten tenzijner kennis te brengen, dat geenszins gevorderd werd dat hij zulke personen mede, als voor hore rekening, zou behandelen, maar dat de kosten daarvan moesten gedragen worden door de Ambesturen, die zulke personen bedeelden.

Folgens het Rapport over April, Mei, en Juni 1821, had de Commissie f350.- voor medicijnen betaald.

Het Rapport over April, Mei, en Juni 1822, deelde mede, dat aan de Kruyff een extra-toelage van f100.- was verleend, wat ook in 1823 schijnt gebeurte zijn; maar dat daeng, op 14 September, van dat jaar, den Heer van Stooff, tot de raag aard den Heer van Steyn,

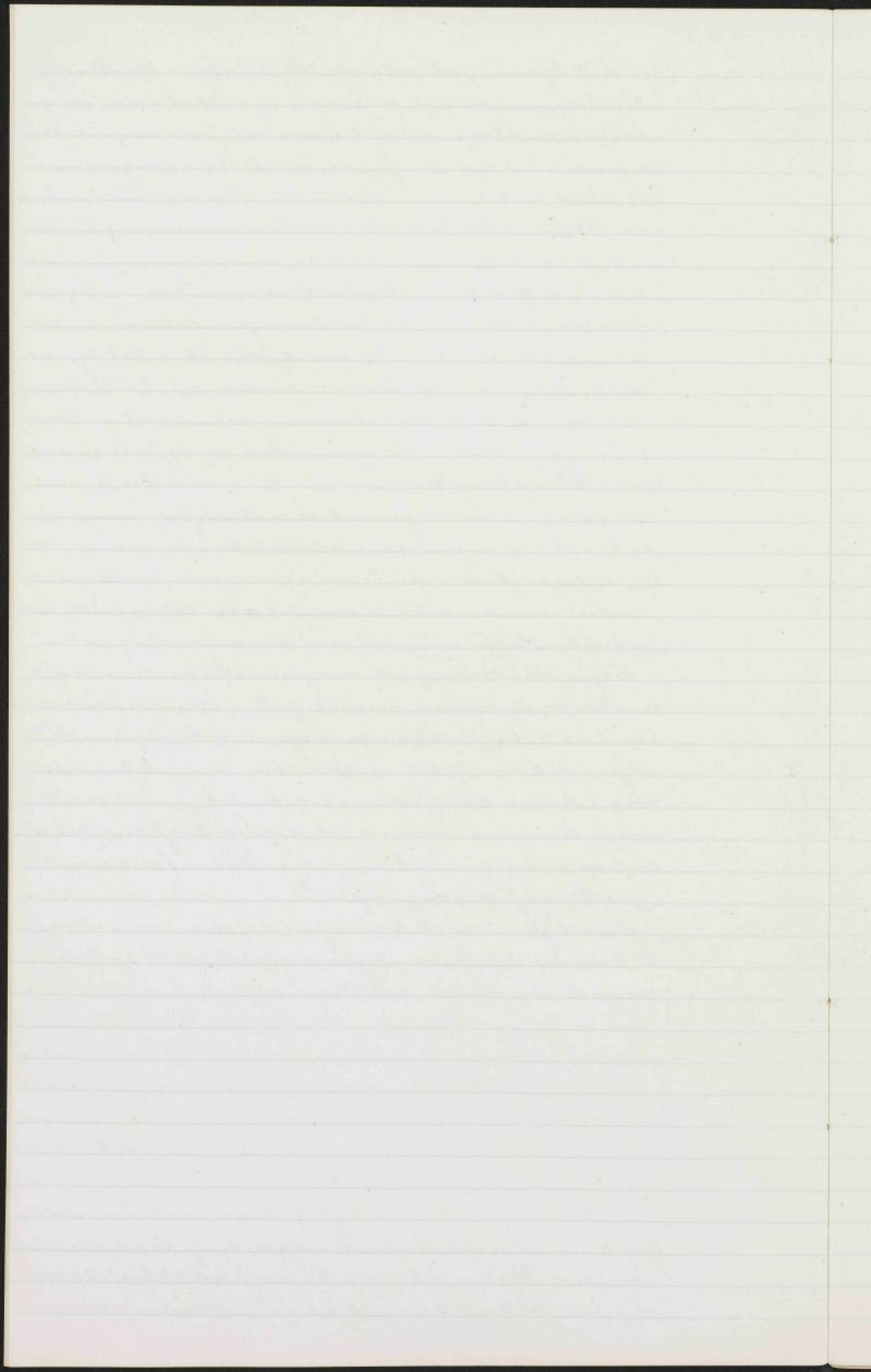

hoe het kwam dat voor den Chirurgijn de Kruyff, een hogere som op de rekening stond, dan de geacordueerde f350.-, terwijl hem dit jaar door de Prinses geene verhoging, of gratificatie was toegestaan? Dit werd echter, op 5 September, d.a.s., door den Heer van Steyn, als Voorzitter der Commissie, opgehelderd met de volgende woorden: „De Chirurgijn geniet een vast tractement van f350.-, en f50.- als gratificatie, waarneen men terecht is. Looreel is hem ook uitbetaald van 1 Juli 1022 tot 30 juni 1023; doch daarenboven, op order van H.K.H., f100.-^{extra}.

Op 10 Juli 1024 schijnt er een nieuw contract met de Kruyff gesloten te zijn, want op 19 Juli, d.a.s., berichtte de Voorzitter aan den Heer van Hooff, dat, als gevolg einer conferentie met dezen, aan dat contract een suppletivartikel was toegevoegd, waarbij „is gezorgd voor de levering van goede medicijnen, onder reserve van hieraan, (al. aan dit contract), niet gebonden te zijn in geraal van heerschende ziekten."

Volgens het Rapport over Juli, Augustus, en Septemper 1024, waren er niet veel ziekten, maar onder hen toch „die kostbare medicijnen hebben gebruikt." En volgens dat over October, November, en December, d.a.s., was het aantal ziekten niet buitengewoon groot, maar daaronder waren „bedenkelyke ziekten, (voor wie) de raad van een naburig Med. Doctor, (mijschien wel van Baarn), was ingeroepen."

Op 26 Juni 1025 verlangde de Heer van Hooff het advies der Commissie, met betrekking tot een verzoekschrift van den Chirurgijn de Kruyff: „Mocht dat advies gunstig zijn, dan zou de Prinses olliast de jaarschreven toegestane som van f2500.-, met de aan hem toe te leggen gelden willen verhoogen. Mocht dat advies ongunstig zijn, dan het zóó intrechten, dat het onder het oog van H.K.H. kunnen gebracht worden." De Commissie voldeed aan dit verzoek van den Heer van Hooff, op 6 Juli, d.u.v., door het volgende schrijven: „Onderbrugzinging van het rekmot van den Steelmeester de Kruyff, wordt bericht, dat hij primitief is aangesteld op een tractement van

, f300.- jaars, en f50.-toelage, alsoe Commissie
 „ terreden was. Dat zeer zeker het getal der personen,
 „ die in ziekte zich tot de Commissie wenden, zeer
 „ groot is, zoodat de geneeskundige verzorging een
 „ der belangrijkste takken van het werk der Commis-
 „ sie is. Wanneer die allen goed van medicijnen
 „ zullen worden voorzien, dan moet zeker een goed
 „ deel van het tractement van den Stoomester
 „ daaraan besteed worden, en is mitsdien zijn
 „ klacht niet ongegrond. Wij zijn echter evenzeer
 „ verplicht om toe te zien, dat den zieken goede me-
 „ dicijnen worden verschafft, als dat de Stoomester
 „ in zijn inkomen niet werde benadeeld. De Commis-
 „ sie oordeelt dat, indien verhoging werd toegestaan,
 „ zulks speciaal behoedt dienen tot aankoop van
 „ medicijnen, door de Commissie jaarlijks aan den re-
 „ kwestrant uit te reiken, om daarmee zijn apotheek
 „ te voorzien, en van tijd tot tijd na te gaan of de be-
 „ hoeftigen behoorlijk bediend worden."

Op 17 October, d.a.m, schreef de Heer van Hooff
 aan de Commissie: „ Ten aanzi'en van het rekest
 „ van de Kruyff wordt, op mijn voorstel, overeenkom-
 „ stig uw bericht op mijne letteren van 26 juni l.l.,
 „ besloten, aan het verzoek gehoor te geven, voorende
 „ alzoo het jaarlyksche fonds der Commissie op f2650.-
 „ bepaald, terwijl de f150.-verhoging voor het loopende
 „ jaas reeds ter mijner beschikking gesteld is. De chirur-
 „ gijn de Kruyff zal dus f300.-tractment genieten, en
 „ de voornelde f150.-zullen uitsluitend tot aan
 „ koop van medicijnen dienen, voorende het aan de
 „ Commissie opgelanden om dit geld aan de Kruyff
 „ uit te reiken, of wel die som zelf te administreren,
 „ en de gekochte medicamenten aan de Kruyff
 „ te verstrekken. De Commissie moet hiervan aan
 „ de Kruyff kennis geven, hetwelk hem antwoord
 „ zal zijn op zijn rekest."

In het Rapport over October, November, en Decem-
 ber 1825, verklaarde de Commissie: „ De behandeling
 „ der zieken is nu, dank zij de goedheid van H.R.H., vol-
 „ doende geregeld; en op 31 Januari 1826 antwoordde

de Heer van Stooff hierop: „Met welgerallen ont
„rangt H. K. H. de verzekering der Commissie,
„dat de Geneeskundige dienst nu niet meer te
„wenschen overlaat.“

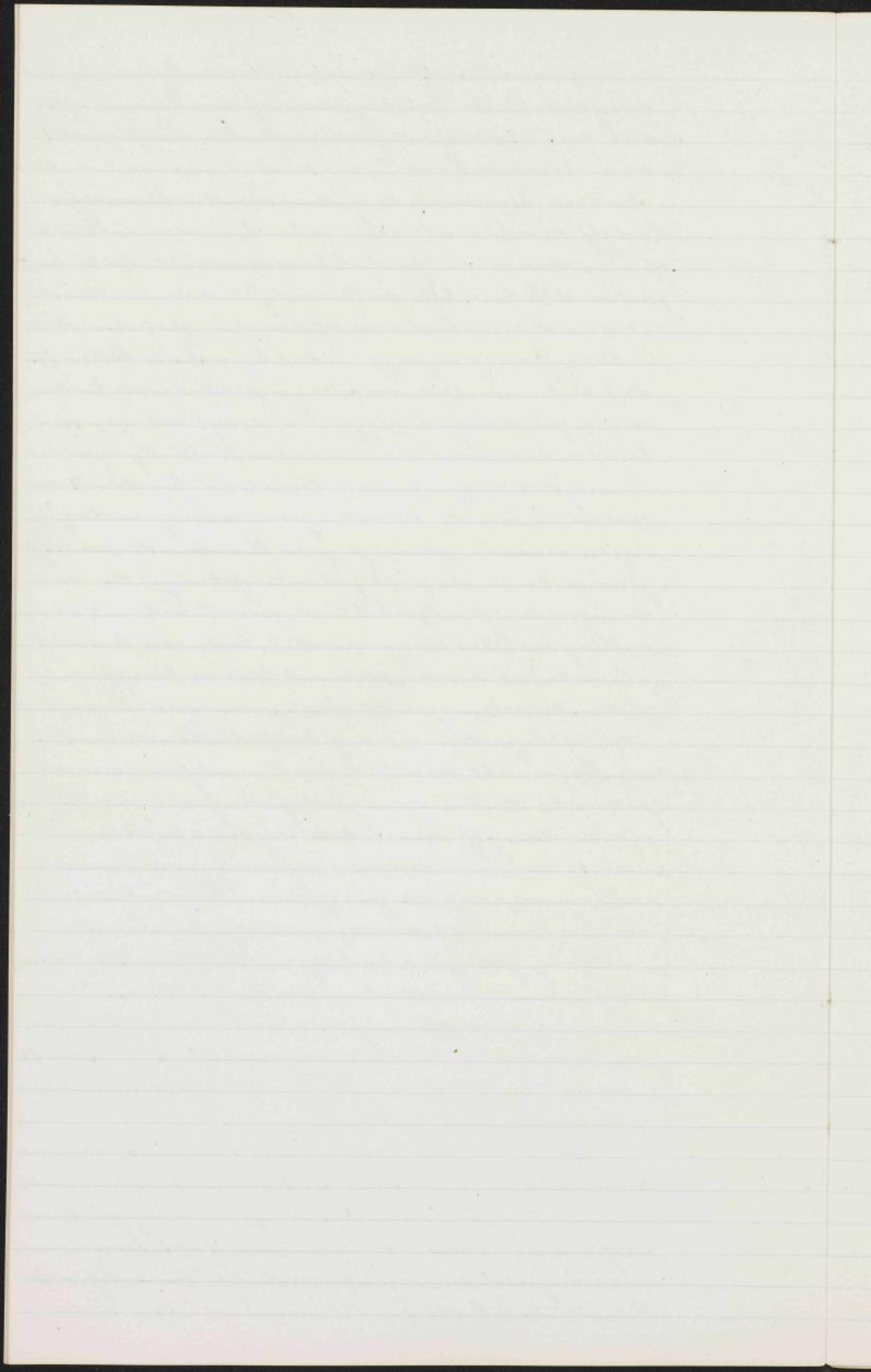
En toch begonnen de zaken, voor den Chirurgijn de Kruyff, van hier af eenen geheel anderen loop te nemen dan men zou hebben verwacht. Op 15 Au-
gustus 1826 berichtte de Commissie aan de Prinses,
dat aan Staren last was soldaat, en dat den Heer
de Kruyff was aangezegd, „dat hij wel als Chirurgijn,
„doch niet meer voor inwendige ziekten, voor de Com-
„missie zal werkzaam zijn. En denijl sommige pa-
„tienten dadelijk hulp vereischen, is Dr Rijckse, te
„Amersfoort, verzocht provisioneel die functie te ver-
„nellen, en voor de bereiding der medicijnen te zorgen.
„Dize is reeds in sommige gevallen door de Commissie
„geconsulteerd. De zaak zal intusschen groote veran-
„deringen ten gevolge hebben, zowel omtrent de ver-
„rulling der betrekking van Med. Doctor der Commissie,
„als omtrent het tractement dat de Kruyff zal ge-
„nieten. Het is thans jaarlijks f300.-, en voor de medicijnen f150:-“

Op 19 Augustus, d.a.r., gelastte de Prinses den Heer
van Steyn, als President der Commissie, een onder-
zoek in te stellen naauw het gedrag van den Chirur-
gijn de Kruyff, en wel op de volgende punten:

1° of voornoemde, door ongenoegzame kennis der
medicijnen, oorzaak zou zijn van het overlijden van
twee personen, en het verergen der ziekte van anderen?

2° of hij zich zou schuldig maken aan het buiten-
sporig gebruik van sterken drank, zodat hem zijne
betrekking tot de Commissie zou moeten worden opgezegd?
Gelastende terens hem het fungeren als Med. Doctor te
verbieden, en van heden af zijne toelage, tot aankoop
van medicijnen, in te trekken.

Op denzelfden dag nog verzocht daarom de Heer van
Steyn aan den Heer Hondius, Apotheker te Amersfoort,
om voor loopig geene medicijnen, voor rekening der Com-
missie, meer aan den Heer de Kruyff af te leveren; en
op 22 Augustus, d.a.r., antwoordde de Commissie de
Prinses als volgt:

„ De Commissie heeft dit met groot leedwezen gelezen, en hem tenstond verboeden eenige medicijnale praktijk bij de ziekten der Commissie uit te oefenen, en de beschikking tot aankoop van medicijnen ingetrokken. Deze kennisgering is geschied zonder opgave den redenen, om onaangenaamheden te voorkomen, waarbij hij ons des vroeds in rechten zou kunnen betrekken.

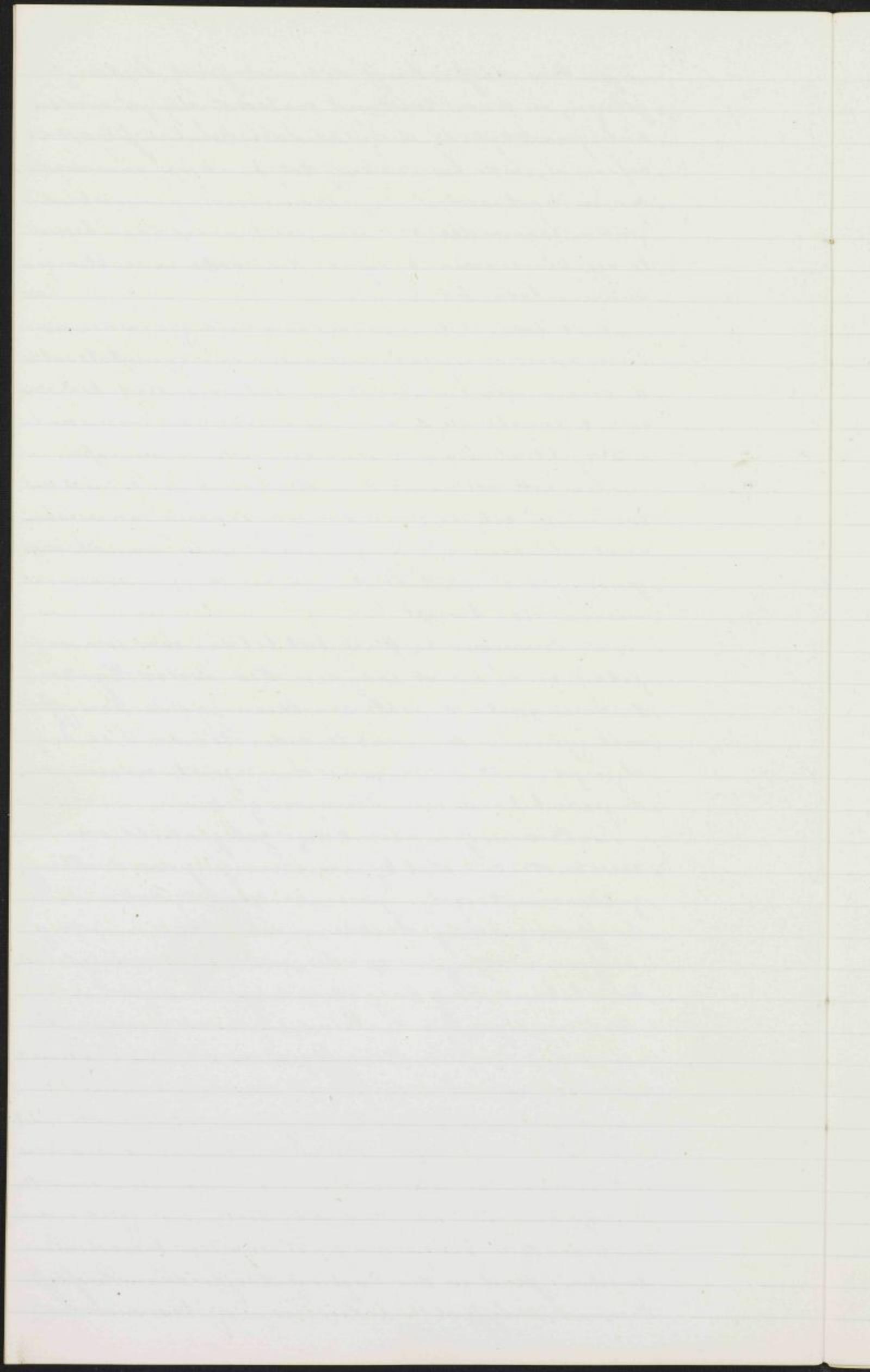
„ Wat betracht de ongenoegzaamheid zijner Kennis, en de nadeelige gevolgen daarvan voor zijne patienten, de Commissie verklaart zich onberoegd ditte beslissen, omdat daartoe de medicijnen scheikundig zouden moeten onderzocht worden door een Geneesk. Commissie.

„ Van het misbruik van sterken drank heeft de Commissie wel eens van ter zijde gehoord, maar is haar nooit gebleken; wel heeft zij in hem opgemerkt niet genoegzame exactitader, en heeft hem daarover meermalen berispt.

„ De Commissie heeft, in het belang van sommige ziekten, reeds sedert lang den Med. Doctor Rijckse, te Amersfoort, verzocht, den Chirurgijn de Kruyff met zijnen goeden raad te ondersteunen, en heeft alzoo getracht genoegzame voorzorgewet te nemen, voor de goede behandeling der arme ziekten.

„ De Commissie neemt deze gelegenheid maar om voor te stellen, dat bij een verranging van de Kruyff zulke maatregelen genomen worden, doot in de be hoeft dezen uitgestrekte en volkrijke gemeente genoegzaam voorzien worden, en de tegenwoordige kostbare behandeling der ziekten moge eindigen."

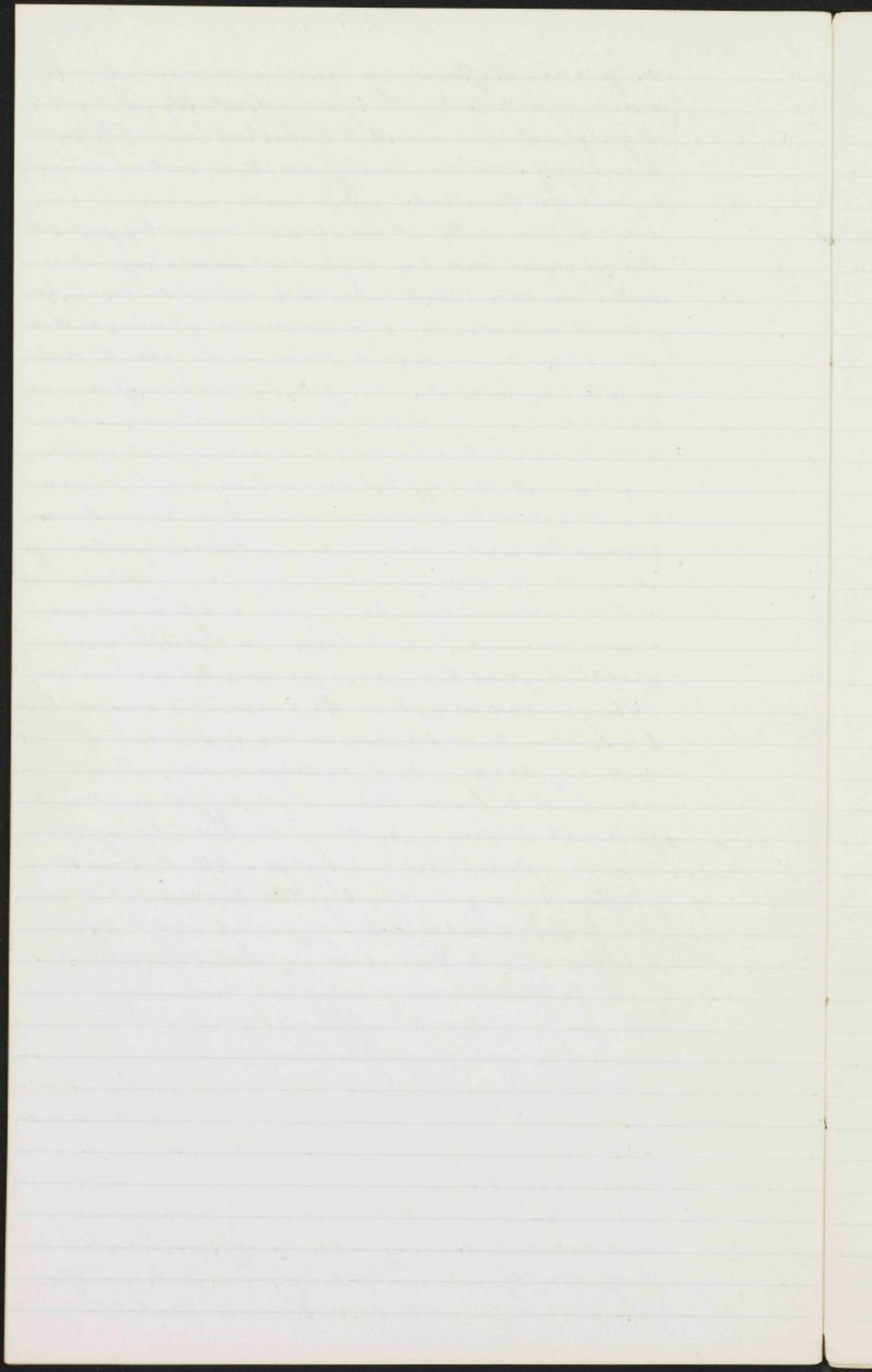
Wat nu eigenlijk de Prinses op eens zoo ongunstig jegens den Heil. de Kruyff gestemd had, wordt uit dit alles nog wel niet geheel duidelijk, maar zoo veel blijkt er uit, dat de oorzaken er van in de eerste plaats in de Kruyff zelfs moeten gezocht worden. Ook al was deze nu nog geheel dezelfde als vroeger, ten paleize kramen thans deskundiger, die zijne meerder, of minderwaarde als geneeskundige beoordeelen konden, juist in die dagen vertoepte daar Profesor Erenard, de llyfaats der Prinses. Deze kram met alle

rangen der Hofhouding in aanraking, en door deze wederom met de bewolking van Soest. Hij zal waarschijnlijk wel eens aan H.R.H. hebben later blyken, hoe hijzelf over de Kruyff dacht, en wat er aangaande dezen in de Gemeente gezegd werd.

Dat de Commissie ook nu nog niet ongunstig jegens de Kruyff gezind was, kan blijken uit haarschryf aan de Prinses van 5 September 1826. Zij deelde daarin hare gedachten mede, aangaande de voorziening in den geneeskundigen dienst. In de eerste plaats voelde zij zich verplicht de belangen van de Kruyff, een man met vrouw en kinderen, aan het mededoogen van H.R.H. aan te berelen. En dan verder sprak zij als haar gevoelen uit, dat zij het ook wel menschelijk zou achten, dat de behoeftigen van Soest en Baarn konden behandeld worden door eenen zelfden Geneeskundigen, zooals de Heer Meppen te Baarn, maar die dan ook in het midden der dezer beide Gemeenten moest gaan wonen, en eenen medehelper moest hebben in zyne apotheek; dat het echter zoo moeilijk was om de belangen van den Heer Meppen, en die van de beide Gemeenten, te verbinden; en evenzeer, om de openbare mening, aangaande de praktijk van dien Heer, naar waarheid te leeren kennen; dat zij daarom vreesde zich met de Gemeente Baarn in betrekking te stellen; en ook het niet onmogelijk achtte dat de Heer Meppen, en wegens de uitgebreidheid van het terrein van Soest, en in het belang zynner praktijk bij passende families te Baarn, voor onze Commissie zou bedanken.

Moeilijkheden voorzien zij ook, wanneer het H.R.H. behagen mocht, eenen afzonderlyken Dokter voor de Commissie van Soest te benoemmen. Die zal te overstelen hebben met de Doktoren Meppen en Brant te Baarn, met de Kruyff te Soest, en met de Doktoren te Amersfoort; zoodat misschien de eerste jaren hem geene andere praktijk zouden opleveren, dan die der Commissie. En aangezien een Med. Doctor niet kan worden gesalarieerd als de Chirurgijn de Kruyff, zou dit alles tot hogere uitgaven aanleiding geven. De Commissie wenschte daarom te berusten in de beschikking van

H. K. H., maar bood zich aan, om, wanneer zij wisten mocht welk tractement H. K. H. daarvoor beschikbaar stelde, naauw een geschikt persoon te onderzoeken, en den uitslag daarvan aan H. K. H. mededeelen. Verder meende zij, dat, wanneer aan eenen schikking met den Heer Meppen de voorkeur mocht gegeven worden, het niet van hare beroegdheid was deze tot stand te brengen.

Van nu af werden de betrekkingen met de Kruyff langzamerhand verbroken. Op 17 September 1826 zond de Heer van Steyn, aan den Heer van Stooff, der rekeningen van Dokter Rijckse, en van den Apotheker van Crimpen, beiden te Amersfoort, wegens diensten aan de Commissie bezeten, en verzocht hij te mogen weten, tot aan welken dag den Heer de Kruyff zijne diensten en geneesmiddelen moesten worden vergoed. Men deden, de daarbij echter in het oog te houden, dat de Kruyff nu en dan als Chirurg, hetzij onder den Heer Eeraris, hetzij onder Dokter Rijckse, was werkzaam geweest, en ook van 1 Juli tot den dag van zijn ontslag, medicijnen op rekening der Commissie had genoten.

Hierop antwoordde de Heer van Stooff op 19 September 1826, van uit Soestdijk, dat H. K. H. gelast had, dat de Heer de Kruyff zou ontslagen worden van den genees- en heelkundigen dienst des Commissie, en dat, daar hij reeds in den loop der vorige maand was geschorst, zijn definitief ontslag moest gerekend worden te zijn ingegaan met 1 September, en dat hem alzoo slechts tot dat tydstip, uit kracht van de voorgaande verbindtenissen, moest worden uitbetaald. H. K. H. legde hem echter, voor de eerstetree volgende jaren, een pensioen toe van f100.- 's jaars, vooruit te betalen, welke som, voor het ingetroeden jaar, de Heer van Stooff zelf hem zou ter hand stellen. Dat H. K. H. verder gestelde:

1^e dat met eenen Geneesheer in Amersfoort eenen schikking moet worden gemaakt, omtrent de behanding der ziekeren;

2^e alsook omtrent de levering der medicijnen;

3^e dat de schikking echter niet doorlopend moet zijn, doch slechts van maand tot maand, om daarmee opte houden zoodra een raste Geneesheer in die Gemeente

zou gerestigd zijn;

4^e dat H. R. H. de meerdere uitgaven, uit deze regeling voortvloeiende, door een bijzondere gift zou voldoen;

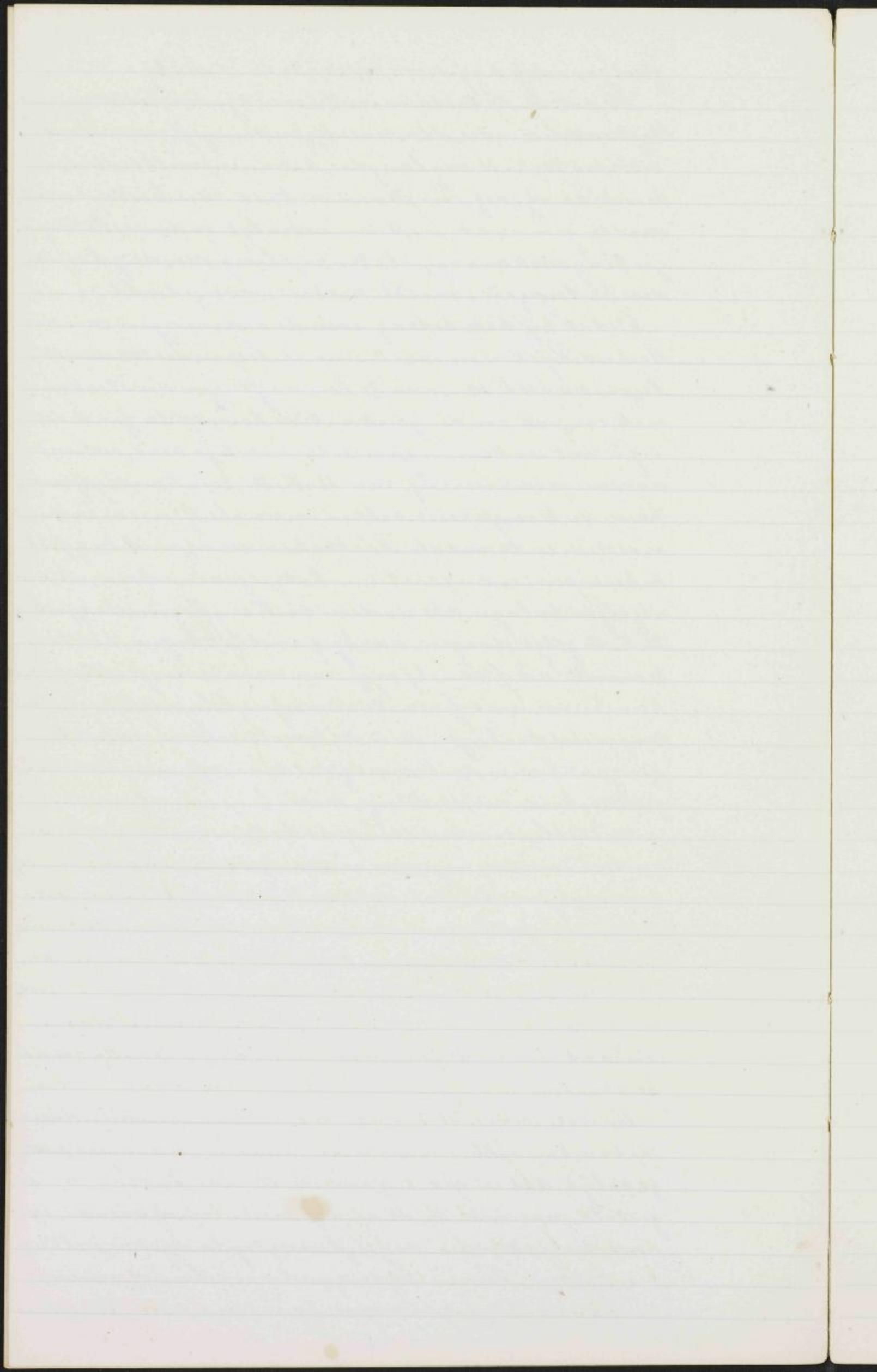
5^e dat H. R. H. verlangde, dat de onder 2^e en 3^e bedoelde schipping, nog voor Haar vertrek van Soestdijk mocht worden gemaakt, en Haar uiterlijk op den 21ste dezer, zoo ter goedkeuring, als te regeling van de golden onder h^e toegezegd, mocht worden medegedeeld;

6^e dat hij het bedrag voor de rekeningen van de Heeren Rijckse en van Crimpens, loopende tot den 13^{den} dezer, ad f 156, 10.-, aan de Commissie zou doontoe komen, met verzoek om de quittanties hem opte zenden;

7^e dat de Commissie uitgenodigd werd, om, onder nadere goedkeuring van H. R. H., een kundig Geneesheer, de beroegdheid hebbende om als Genees- en Heelmeester, en tervens als Apotheker werkzaam te zijn, te benoepen, onder genot van hetzelfde tractement, en dezelfde toelage, als de Heer de Kuyff genoot, zijnde H. R. H. zelfs genegeus, om, bij gunstig slagen, het tractement ad f 300.-, bij wijze van schadeloosstelling voor huishuur, met f 200.- te verhogen, als jaarlijksch hebuitengewone toelages. H. R. H. bereelt echter, om het belang der zaak, aan de Commissie de meest mogelijk voorzichtigeheid in de keuze aan.

Op 21 September 1826, zond de Heer van Steyn de gerechteerde rekeningen naar den Heer van Stooff, en deelde daarbij mede, dat Dokter Rijckse de behandeling der ziekten, het leveren der medicijnen, ende chirurgische hulp, had aangenomen tegen f 85.- per maand. Vanneer dit werd goedgekeurd, dan zou daarvan een verklaring worden opgemaakt. De oproeping in de Staats-Courant, ende Staatl. Courant, zou nog diezelfde week geschieden.

In het Rapport over de maanden Juli, Augustus, en September 1826, noemde de Commissie het zeer voorzakelijk dat er spoedig een Medicinae Doctor werd aangesteld, overmits de Heer Rijckse te ver afvondt, om aan de ziekendie dagelijksche zorg te wijden, welke zij vereischt. Terens legde zij over een Verslag, van wat zij geduaan had tot het verkrijgen van eenen Medicinae

Doctor, met hare consideratien daarbij.

Reeds op 9 October 1826 kon aan de Prinses een lijst worden aangeboden, met de namen van 12 sollicitanten, en opgave van hunne qualiteiten en woonplaatsen. De Commissie deelde verder mode, dat bij haare speciaal in aanmerking kramen, de Heeren:

G. A. Rudolph, Steel- en Verloskundige Leijden, vroeger Officier van Gezondheid, die eerstdags als Med. Doctor hoopte te promovereën;

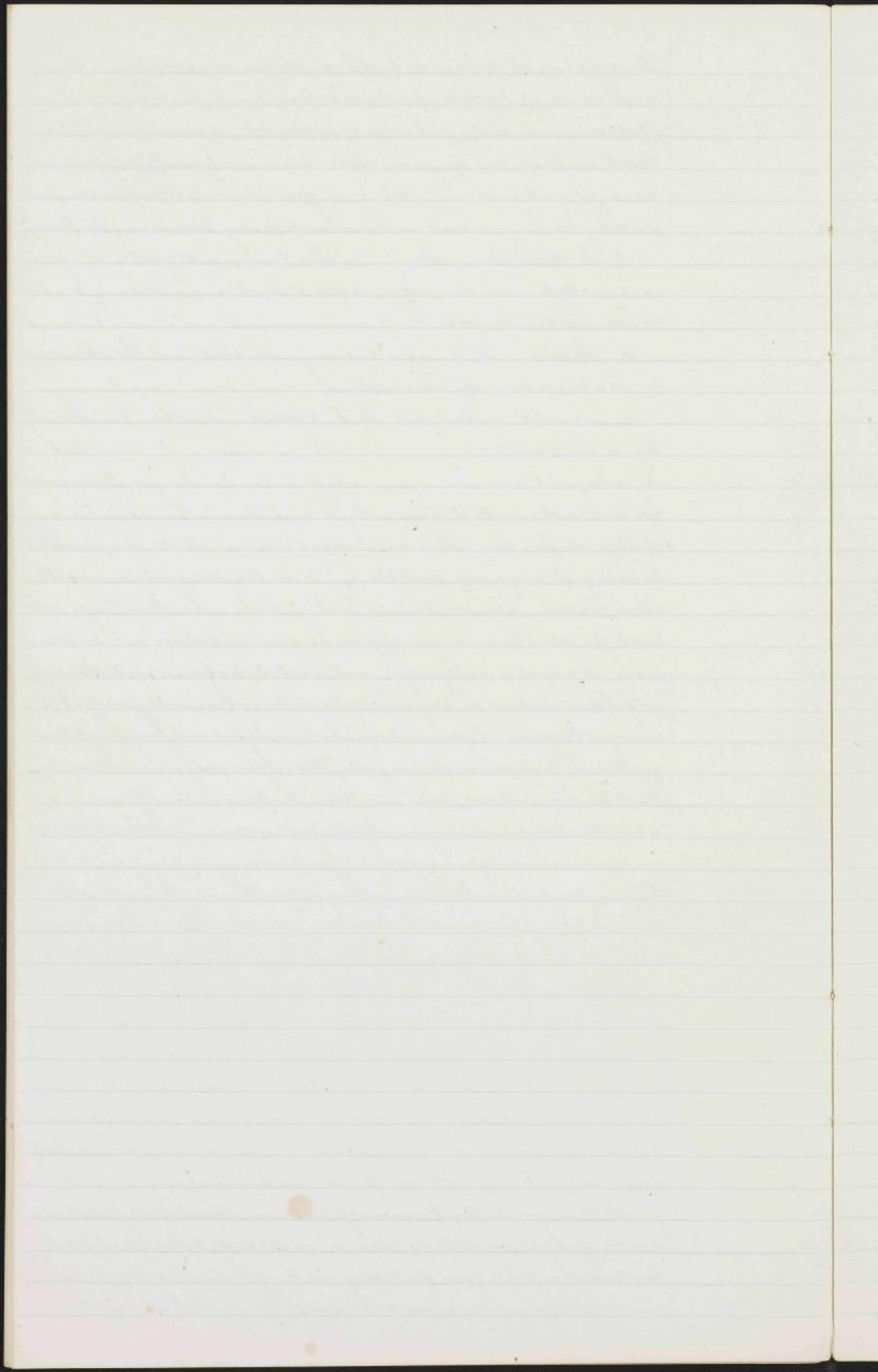
J. Prins, Med. et Chirurg. Doctor, en Apotheker, te Bathmen, bij Dierentervi.

G. Legers, Med. et Art. Obstetr. Doctor, te Beest, bij Leerdam.

Lij verzocht om een van deze drie te mogen benoemen, op de Instructie, indertijd voor den Heer de Kruyff vastgestold, voor de waardigheid van H. K. H., en het belang der zaak, achtte zij het verkeersgelijk eenen Med. Doctor, dan wel eenen Hattelands-Heelmeester, aan te stellen, maar zij meende dat dan ook het tractement, en de vergoeding voor medicijnen, moesten geregeld worden op eenen voet, dat de Commissie, zonder enige toegeeflijkheid, op behoorlijke verzorging der ziekten kon aandringen. Dit was, volgens haare, het best te bereiken, door aan den te benoemden Geneesheer aan te bieden, een jaarlijksch tractement van f300,- en voor medicijnen f250,- zonder vergoeding voor huis, huur, wat dan boven de f300.- tractement, en de f150.- voor medicijnen, juist de f200.- verhoging zou uitmaken, door H. K. H. toegezegd. De onderhouding had geleerd, dat de sollicitanten het eerst moegens naar de voorwaarden, waarop zij gouden worden aangesteld.

Daar de Heer van Stooff bezwaar maakte om de boven genoende stukken, met de opmerkingen der Commissie, aan H. K. H. ter hand te stellen, veranderde zij, op denzelfden dag, nog iets daarin, maar gaf den Heer van Stooff het volgende in overweging:

1^e Wanneer de Commissie eenen Medicijn-Doctor, die te gelijk Steel- en Troedmeesteren Apotheker is, benoemde, dan zou datemand zijn, wens stand in de maatschappij daarnaardienende geregeled te worden.

Van f400.- tractement, f250.- afnemende voor huis, huur, dan blijft er f150.- als tractement over. De f300.- voor medicijnen is volstrekt noodig, als de te benoemde Geneesheer niet te eenigertijd het lot van de Kruyff zal declareren; wat ten overvloede blijkt uit de kosten welke de Heer Rijckse thans in rekening brengt.

2^e En moet in aanmerking genomen worden, dat, met het oog op de uitgestrektheid der Gemeente, de toekomstige dokter zal moeten houden, eenen bediende in de apotheek, en paard of rijtuig. Vermits de Kruyff thans veel te doen heeft, zal hij niet zoo spoedig naar elders vertrekken, en zoo lang de Prov. Geneesk. Commissie geene klachten tegen hem inbrengt, kan het Raatsel. Bestuur hem het tractement van f75.- niet ontnemen. De te benoemde Medicus zal dus in de eerste drie jaren niet veel verdienen. Londer onbeskeid, den te willen zijn, of H. R. A. met borenmatige kosten te zullen bezwaren, oordeelde de Commissie nog, dat f300.- voor medicijnen niets te veel was.

En verder ochtte zij een vast tractement verkies, gelijk boren het verleenen van huishuuri, 1^e omdat man, neer de f200.- voor huishuuri eens niet voldoende bleek, men wel tot de veronderstelling zou kunnen komen, dat H. R. H. verplicht was dat meerdere te dragen; en 2^e omdat f150.- voor medicijnen geenszins voldoende was, wanneer men op een goede verzorging aandringt. Om deze redenen werd voorgesteld, een tractement van f400.-, en voor medicijnen f300.-, maar thans verminderd tot f250.-, welke voordracht gedaan werd in het belang van den Med. Doctor, en van de behoeftigen.

Bij missive van 17 October, d.a.v., bleef de Heer van Hooff nog bezwaar maken tegen het ingezonden voorstel, en wenchte wijziging; maar de Commissie weigerde dat, en had de voldaening dat hij, nog op denzelfden dag, den Heer van Steyn verschoonig vroeg voor de gemaakte aanmerkingen, en op 10 November 1826, in zijn antwoord op het Rapport der Commissie over de maanden Juli, Au-gustus, en September, schreef: „H. R. H. beseft het belang „eener spoedige voorziening in den geneeskundigen Dienst, „en heeft daarom met belangstelling het afzonderlijk